

Գլխավոր տեղեկություն

Համար	ՀՕ-80-Ն
Տիպ	Օրենք
Ակտի տիպ	Պաշտոնական Ինկորպորացիա (08.08.2025-Մինչ օրս)
Կարգավիճակ	Գործում է
Սկզբնադրյուր	ՀՀԴ 2008.07.02/41(631) Հոդ.658
Ընդունող մարմին	ՀՀ Ազգային ժողով
Ընդունման ամսաթիվ	26.05.2008
Ստորագրող մարմին	ՀՀ Նախագահ
Ստորագրման ամսաթիվ	21.06.2008
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ	30.09.2008

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔ (օրենքը խմբ. 21.06.14 <Օ-113-Ն>)

Ընդունված է 2008 թվականի մայիսի 26-ին

ՓՈՂԵՐԻ ԼՎԱՑՄԱՆ ԵՎ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԴԵՄ ՊԱՅՉԱՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Սույն օրենքի նպատակն է փողերի լվացմանը և ահաբեկչության ֆինանսավորմանը հակագողելու իրավական կառուցակարգերի սահմանման միջոցով՝ Հայաստանի Հանրապետության հասարակական անվտանգության, տնտեսական և ֆինանսական համակարգերի՝ փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման ռիսկերից պաշտպանությունը:

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հետ կապված հարաբերությունները, սահմանում է փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում ընդգրկված իրավասու մարմինների, հաստատությունների և անձանց շրջանակը, այդ մարմինների համագործակցության կարգը ու պայմանները, ինչպես նաև փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում վերահսկողության և պատասխանատվության միջոցների կիրառման հարցերը: Սույն օրենքը կարգավորում է նաև զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման հետ կապված անձանց գույքի սառեցմանն առնչվող հարաբերությունները:

(1-ին հոդվածը լրաց. 01.03.18 <Օ-139-Ն>)

Հոդված 2. Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի իրավական կարգավորումը

1. Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով, Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, սույն օրենքով, Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենքներով, իսկ սույն օրենքով նախատեսված դեպքում՝ նաև իրավական այլ ակտերով:

Հոդված 3. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքի հմատով՝

1) **գույքը** Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 121-րդ հոդվածի 10-րդ մասով սահմանված գույքն է.

2) **փողերի լվացումը** Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 296-րդ հոդվածով նախատեսված արարքն է.

2.1) **նախորդող հանցագործությունը** հանցագործություն է, որի կատարման արդյունքում ուղղակի կամ անուղղակի ստացվել կամ առաջացել է գույքը.

3) **ահաբեկչության ֆինանսավորումը** Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 310-րդ հոդվածով նախատեսված արարքն է.

3.1) **զանգվածային ռչչացման գենքի տարածման ֆինանսավորումը** գույքի տրամադրումը կամ հավաքումն է կամ ֆինանսական ծառայությունների մատուցումը Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 153-րդ հոդվածով նախատեսված արարքի կատարման նպատակով.

4) **հաշվետվություն տրամադրող անձինք են՝**

ա. բանկերը (այդ թվում օտարերկրյա բանկերի մասնաճյուղերը),

բ. վարկային կազմակերպությունները,

գ. արտարժույթի առուվաճառքի գործունեություն իրականացնող անձինք,

դ. դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող անձինք,

ե. «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն՝ ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձինք,

զ. «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված Կենտրոնական դեպոզիտարիան,

ե. ապահովագրական (Ներառյալ՝ վերաապահովագրական) ընկերությունները և ապահովագրական (Ներառյալ՝ վերաապահովագրական) միջնորդային գործունեություն իրականացնող անձինք,

ը. Ներդրումային ֆոնդի կառավարիչները և ոչ հրապարակային ֆոնդի կառավարումն իրականացնող անձինք, այդ թվում ներդրումային ֆոնդերի կառավարման հետ կապված հարաբերությունների մասով, ինչպես նաև ներդրումային ֆոնդերի կառավարումն իրականացնող անձ չունեցող ոչ հրապարակային ներդրումային ֆոնդերը,

թ. գրավատները,

թ1. «Կրիպտոակտիվների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն՝ կրիպտոակտիվներով ծառայություններ մատուցող անձինք, բացառությամբ կրիպտոակտիվների առևտրային հարթակի գործարկման ծառայություններ մատուցող անձանց,

ժ. ռիելթորական գործունեություն իրականացնող անձինք,

ժա. նոտարները,

ժբ. փաստաբանները, ինչպես նաև իրավաբանական ծառայություններ մատուցող անհատ ձեռնարկատերներ և իրավաբանական անձինք,

ժգ. անհատ ձեռնարկատեր հաշվապահները և հաշվապահական գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձինք,

ժդ. առլիիտորական կազմակերպությունները,

ժե. թանկարժեք մետաղների դիլերները,

ժզ. թանկարժեք քարերի դիլերները,

ժե. (**Ենթակետն ուժը կորցրել է 03.07.25 ՀՕ-261-Ն**)

ժը. (**Ենթակետն ուժը կորցրել է 03.07.25 ՀՕ-261-Ն**)

ժթ. խաղատների, շահումով խաղերի, ներառյալ՝ ինտերնետ շահումով խաղերի,

վիճակիսաղերի կազմակերպիչները,

ի. իրավաբանական անձանց գրանցման կամ կառավարման ծառայություններ մատուցող անձինք,

իա. Վարկային բյուրոները, որոնց վրա սույն օրենքը տարածվում է միայն սույն օրենքի 6-րդ հոդվածներով սահմանված՝ կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվության տրամադրման պարտականության և հաշվետվության կամ այլ տեղեկությունների տրամադրման կամ չտրամադրման փաստի հրապարակման արգելքի, 9-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հաշվառման պարտականության և 30-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ, 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ կետերով սահմանված պատասխանատվության մասերով,

իբ. անշարժ գույքի պետական միասնական կադաստր վարող լիազորված մարմինը, որի վրա սույն օրենքը տարածվում է միայն սույն օրենքի 6-8-րդ հոդվածներով սահմանված հաշվետվությունների տրամադրման պարտականության և հաշվետվության կամ այլ տեղեկությունների տրամադրման կամ չտրամադրման փաստի հրապարակման արգելքի, 9-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հաշվառման պարտականության և 30-րդ հոդվածի 9-րդ

մասով սահմանված պատասխանատվության մասերով,

իգ. իրավաբանական անձանց գրանցող պետական մարմինը (պետական ռեգիստր), որի վրա սույն օրենքը տրամադրում է միայն սույն օրենքի 6-8-րդ հոդվածներով սահմանված հաշվետվությունների տրամադրման պարտականության և հաշվետվության կամ այլ տեղեկությունների տրամադրման կամ չտրամադրման փաստի հրապարակման արգելքի մասով՝ 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված դեպքերում, ինչպես նաև 9-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հաշվառման պարտականության և 30-րդ հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված պատասխանատվության մասերով.

5) **Փինանսական հաստատությունները** սույն մասի 4-րդ կետի «ա»-«թ1» ենթակետերով սահմանված հաշվետվություն տրամադրող անձինք են.

6) **ոչ Փինանսական հաստատությունները կամ անձինք** սույն մասի 4-րդ կետի «ժ»-«ի» ենթակետերով սահմանված հաշվետվություն տրամադրող անձինք են: Ընդ որում, սույն օրենքի 4-րդ և 23-րդ հոդվածները ֆիզիկական անձ հանդիսացող ոչ Փինանսական հաստատությունների կամ անձանց վրա տարածվում են միայն 10-ից ավելի աշխատակից ունենալու դեպքում, իսկ սույն օրենքի 25-րդ հոդվածը ոչ Փինանսական հաստատությունների կամ անձանց վրա տարածվում է միայն 10-ից ավելի աշխատակից ունենալու դեպքում.

7) **լիազոր մարմինը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը**.

8) **Վերահսկող մարմինը հաշվետվություն տրամադրող անձի նկատմամբ տվյալ գործունեությունը կարգավորող ոլորտային օրենսդրության հիման վրա փողերի լվացման և ահաբեկչության Փինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում վերահսկողություն իրականացնելու իրավասությունը ունեցող մարմինը.**

9) **գործարքը հաշվետվություն տրամադրող անձի և հաճախորդի կամ լիազորված անձի միջև, ինչպես նաև հաճախորդի կամ լիազորված անձի և այլ անձի միջև գործարքն է, որը կատարվում է հաշվետվություն տրամադրող անձի միջոցով կամ հանդիսանում է հաշվետվություն տրամադրող անձի ուսումնասիրության (դիտարկման) առարկա: Գործարք կարող է համարվել նաև որոշակի գործարքի հիման վրա կամ դրա արդյունքում իրավունքներ և պարտականություններ առաջացնող, փոփոխող կամ դադարեցնող յուրաքանչյուր գործողությունը.**

9.1) **դրամական փոխանցումը** գործարք է, որը Փինանսական հաստատության միջոցով կատարվում է փոխանցումը կատարողի անունից՝ նպատակ ունենալով այդ կամ այլ Փինանսական հաստատությունում որոշակի գումար հասանելի դարձնել փոխանցումն ստացողի համար՝ անկախ փոխանցումը կատարողի և փոխանցումն ստացողի՝ նույն անձը լինելու հանգամանքից.

9.2) **կրիպտոակտիվի փոխանցումը գործարք է, որը Փինանսական հաստատության միջոցով կատարվում է փոխանցումը կատարողի անունից՝ նպատակ ունենալով այդ կամ այլ Փինանսական հաստատությունում որոշակի կրիպտոակտիվ կամ գումար հասանելի դարձնել փոխանցումն ստացողի համար՝ անկախ փոխանցումը կատարողի և փոխանցումն ստացողի՝ նույն անձը լինելու հանգամանքից.**

10) **միանգամյա գործարքը** գործարք է, որի արդյունքում պարբերական ծառայությունների տրամադրման պարտավորություններ չեն առաջանում, կամ որը գործարար հարաբերության հաստատում չի ենթադրում.

11) **փոխկապակցված միանգամյա գործարքները** միևնույն կողմի մասնակցությամբ միատեսակ բնույթի միանգամյա գործարքներն են, որոնք կատարվում են 24 ժամվա ընթացքում.

12) **գործարար հարաբերությունը հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից հաճախորդին մատուցվող պարբերական ծառայություններն են, որոնք չեն սահմանափակվում մեկ կամ մի քանի միանգամյա գործարքներով: Գործարար հարաբերությունը չի ներառում հաշվետվություն տրամադրող անձի այլ գործունեությունը, որի շրջանակներում հաշվետվություն տրամադրող անձը սեփական կարիքների համար իրականացնում է տվյալ տեսակի հաշվետվություն տրամադրող անձանց համար օրենքով սահմանված գործունեությունից տարբեր այլ գործունեությունը.**

13) **հաճախորդը հաշվետվություն տրամադրող անձի հետ գործարար հարաբերություն հաստատող կամ այդպիսի հարաբերությունների մեջ գտնվող անձն է, ինչպես նաև այն անձը, որը հաշվետվություն տրամադրող անձին առաջարկում է կատարել կամ կատարում է միանգամյա գործարք.**

14) **իրական շահառուն ֆիզիկական անձ է, որին իրականում (փաստացի) պատկանում է իրավաբանական անձ հաճախորդը, կամ որին իրականում (փաստացի) վերահսկում է հաճախորդին, կամ որի անունից կատարվում է գործարքը: Տրաստի կամ այլ համանաման իրավաբանական կազմավորման իրական շահառու են համարվում տրաստի դեպքում հիմնադիրը, կառավարիչը, շահառու (այդ թվում շահառուների դասը), շահերի պաշտպանը (առկայության դեպքում) և իրական (փաստացի) վերահսկողությունը իրականացնող այլ ֆիզիկական անձինք, իսկ այլ համանաման իրավաբանական կազմավորման դեպքում համարժեք կամ համանաման գործառություններ իրականացնող ֆիզիկական անձինք:**

իրավաբանական անձի իրական շահառու է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը՝
ա. ուղղակի կամ անուղղակի տիրապետում է տվյալ իրավաբանական անձի՝ ծայնի իրավունք տվյալ բաժնեմասերի (բաժնետոմսերի, փայերի) 20 և ավելի տոկոսին կամ ուղղակի կամ անուղղակի կերպով ունի 20 և ավելի տոկոս մասնակցություն իրավաբանական անձի կանոնադրական կապիտալում,

բ. տվյալ իրավաբանական անձի նկատմամբ իրականացնում է իրական (փաստացի) վերահսկողություն այլ միջոցներով,

գ. հանդիսանում է տվյալ իրավաբանական անձի գործունեության ընդհանուր կամ ընթացիկ ղեկավարում իրականացնող պաշտոնատար անձ այն դեպքում, երբ առկա չե սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերի պահանջներին համապատասխանող ֆիզիկական անձ.

15) **լիազորված անձը** հաճախորդի հանձնարարությամբ և հաճախորդի անունից գործարքի կատարման կամ գործարար հարաբերությունում որոշակի իրավաբանական կամ փաստացի գործողությունների իրականացման լիազորություն ունեցող, այդ թվում լիազորագրով կամ օրենքով սահմանված այլ հիմքով հաճախորդի կողմից տրված լիազորությունների հիման վրա ներկայացնություն իրականացնող անձն է.

16) **իրավաբանական անձը** Հայաստանի Հանրապետության կամ օտարերկրյա օրենսդրությամբ իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող կազմակերպություն է, ինչպես նաև տրաստ կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորում, եթե համապատասխան դրույթի բովանդակությունից չի բխում, որ դրույթը վերաբերում է միայն իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող կազմակերպությանը.

16.1) **տրաստը** օտարերկրյա իրավաբանական կազմավորում է, որտեղ տրաստի կառավարիչը կատարում է տրաստի հիմնադիրի կողմից կառավարման նպատակով փոխանցված գույքի հետ կապված գործարքներ՝ ի շահ տրաստի շահառուի կամ որոշված այլ նպատակով.

17) **հաճախորդի գործարար բնութագիրը** հաճախորդի գործունեության բնույթի, ազդեցության ու նշանակության, գործարար հարաբերությունների և միանգամյա գործարքների առկա ու ակնկալիքող շարժի, ծավալների և ոլորտների, լիազորված անձանց և իրական շահառուների առկայության, ինքնության ու փոխկապակցվածության բնույթի, ինչպես նաև հաճախորդի գործունեությանը վերաբերում այլ փաստերի և հանգամանքների վերաբերյալ հաշվետվություն տրամադրող անձի տեղեկությունների (պատկերացումների) ամբողջությունն է.

18) **գործարքի մյուս կողմը** հաճախորդի կողմից իրականացվող գործարքի այլ մասնակից է, որը տրամադրում (փոխանցում) կամ որին հասցեագրվում է գործարքից բխող գույքը.

19) **հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրությունը** հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից հաճախորդի վերաբերյալ պատշաճ պատկերացում կազմելու նպատակով նրա ինքնության և գործարար բնութագրի վերաբերյալ ոիսկերի վրա հիմնված մոտեցման կիրառմամբ տեղեկություններ (ներառյալ՝ փաստաթղթեր) ձեռք բերելու ու վերլուծության գործընթաց է, որը ներառում է՝

ա. հաճախորդի (այդ թվում լիազորված անձի և իրական շահառուի) նույնականացումը և ինքնության ստուգումը,

բ. գործարքի կամ գործարար հարաբերության նպատակի և նախատեսվող բնույթի պարզումը,

գ. գործարար հարաբերության ընթացիկ պատշաճ ուսումնասիրությունը.

20) **ռիսկը** փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման վտանգավորության և դրա հավանականության մասին վկայող հանգամանք է, որը կարող է բնութագրվել ըստ երկրների կամ աշխարհագրական տեղակայման, հաճախորդների տեսակի, գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների տեսակի, ծառայությունների տեսակի կամ այլ չափանիշների.

21) **բարձր ռիսկի չափանիշը** սույն օրենքով, լիազոր մարմնի իրավական ակտերով, ինչպես նաև հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այնպիսի չափանիշ է, որը վկայում է փողերի լվացման կամ ահարեկչության ֆինանսավորման բարձր հավանականության մասին, այդ թվում քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձ հանդիսացող հնարավոր կամ առկա հաճախորդները կամ իրական շահառուները, կյանքի ապահովագրության վկայագրերի շահառուները, անձինք (ներառյալ՝ ֆինանսական հաստատությունները), որոնք գտնվում կամ բնակվում են չիհամապատասխանող երկրներում կամ տարածքներում կամ այդպիսի երկրներից կամ տարածքներից են, բոլոր բարդ կամ անսովոր մեծ գումարով գործարքները, ինչպես նաև անսովոր պայմաններով գործարքները կամ գործարար հարաբերությունները, որոնց տնտեսական կամ այլ իրավաչափ նպատակներն ակնհայտ չեն: Ընդ որում, գործարքում կամ գործարար հարաբերությունում բարձր ռիսկի չափանիշի առկայությունը լիազոր մարմնի նախատեսած դեպքերում կարող է բնորոշվել սահմանված չափանիշների համակցությամբ.

22) **հաճախորդի հավելյալ ուսումնասիրությունը** հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության գործընթացի ընդլայնված կիրառում է, որի դեպքում, ի լրում հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրությամբ սահմանված գործողությունների, անհրաժեշտ է նաև առնվազն՝

ա. ստանալ ավագ ղեկավարության հավանությունը՝ հաճախորդի հետ գործարար հարաբերություն հաստատելուց առաջ, գործարար հարաբերությունը շարունակելու համար, ինչպես նաև այն դեպքերում, երբ հետագայում պարզվում է, որ հաճախորդը կամ իրական շահառուն բնութագրվում է բարձր ռիսկի չափանիշով, կամ գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը ներառում են այդպիսի չափանիշ,

բ. ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցառումներ՝ հաճախորդի, ինչպես նաև քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձ հանդիսացող իրական շահառուի եկամուտների և ունեցվածքի աղբյուրը պարզելու համար,

գ. հնարավորին չափ մանրամասն ուսումնասիրել գործարքի կամ գործարար հարաբերության նախապայմանները և նպատակը,
դ. քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձի դեպքում իրականացնել ընթացիկ հավելյալ դիտարկում.

23) **ցածր ռիսկի չափանիշը** սույն օրենքով կամ լիազոր մարմինի իրավական ակտերով սահմանված այնպիսի չափանիշ է, որը վկայում է փողերի լվացման կամ ահարեւէջության ֆինանսավորման ցածր հավանականության մասին, այդ թվում՝ փողերի լվացման և ահարեւէջության ֆինանսավորման դեմ պայքարի տեսանկյունից արդյունավետորեն վերահսկող ֆինանսական հաստատությունները, պետական մարմինները, տեղական ինքնակառավարման մարմինները, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունները, համայնքային կառավարչական հիմնարկները, բացառությամբ չհամապատասխանող երկրներում կամ տարածներում գտնվող մարմինների կամ կազմակերպությունների: Ըստ որում, գործարքում կամ գործարար հարաբերությունում ցածր ռիսկի չափանիշի առկայությունը լիազոր մարմին նախատեսած դեպքերում կարող է բնորոշվել սահմանված չափանիշների համակցությամբ.

24) **հաճախորդի պարզեցված ուսումնասիրությունը** հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության գործընթացի սահմանափակ կիրառումն է, որի դեպքում հաշվետվություն տրամադրող անձը կարող է իրականացնել գործարար հարաբերության ընթացիկ պատշաճ ուսումնասիրության՝ լիազոր մարմին իրավական ակտերով սահմանված նվազեցված միջոցառումները.

25) **քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձը** պետական, քաղաքական կամ հանրային բնույթի, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունում նշանակալից գործառույթներ իրականացրած կամ իրականացնող անձն է (այդ թվում՝ նրա ընտանիքի անդամը կամ նրա հետ սերտորեն փոխկապակցված անձը): Ըստ որում, քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձանց շրջանակը չի ընդգրկում միջին և ցածր դասի գործառույթներ իրականացնող անձանց: Քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձինք են մասնավորապես՝

ա. պետության դեկավարները, կառավարության դեկավարները, նախարարները և նախարարի տեղակալները,

բ. խորհրդարանի անդամները,

գ. բարձրագույն ասյանի դատարանի, սահմանադրական դատարանի կամ այլ բարձր դատական ասյանների դատավորները, անդամները, որոնց որոշումները բողոքարկման ենթակա չեն, բացառությամբ առանձնահատուկ հանգամանքներով պայմանավորված բողոքարկման դեպքերի,

դ. կենտրոնական բանկի նախագահը, նրա տեղակալները և խորհրդի անդամները,

ե. դեսպանները, գործերի հավատարմատարները և գիլսված ուժերի բարձրաստիճան սպաները,

զ. քաղաքական կուսակցության պաշտոնատար անձինք,

Է. պետական սեփականություն հանդիսացող կազմակերպության վարչական,

կառավարման կամ վերահսկողական մարմինների անդամները,

ը. տեղական ինքնակառավարման մարմին դեկավարները,

Թ. միջազգային կազմակերպության դեկավարները, դեկավարի տեղակալները, խորհրդի անդամները կամ կառավարչական կամ վերահսկողական այլ համանման գործառույթներ իրականացնող մարմինների անդամները.

25.1) **միջազգային կազմակերպությունը** անդամ երկրների միջև միջազգային պայմանագրի կարգավիճակ ունեցող պաշտոնական քաղաքական համաձայնության հիման վրա ստեղծված կազմակերպություն է, որն իր գտնվելու վայրի երկորում ռեզիդենտ կառուցվածքային միավոր չի համարվում.

25.2) **ընտանիքի անդամը** «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված անձն է.

26) **չհամապատասխանող երկիրը կամ տարածը** փողերի լվացման, ահարեւէջության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի համակարգում զգալի ռազմավարական բացեր ունեցող արտասահմանյան երկիր կամ տարածը է, որը ներառվել է լիազոր մարմին հրապարակած ցանկերում.

27) **կենսական շահերի կենտրոնը** այն վայրը է, որտեղ կենտրոնացած են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Ըստանեկան կամ տնտեսական շահը կարող է դրսեւորվել այն վայրում, որտեղ գտնվում է անձի բնակելի տունը (բնակարանը), որտեղ բնակվում է անձը կամ նրա ընտանիքը, որտեղ գտնվում է նրա (ընտանիքի) անձնական կամ ընտանեկան հիմնական գույքը կամ հիմնական տնտեսական (մասնագիտական) գործունեության հրականացման վայրը.

28) **ավագ դեկավարությունը** հաշվետվություն տրամադրող անձի այն մարմինը կամ աշխատակիցն է, որն իրավասու է հաշվետվություն տրամադրող անձի անունից փողերի լվացման, ահարեւէջության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման ֆինանսավորման կանխարգելման հարցերով որոշումներ կայացնելու և գործողություններ կատարելու.

29) **ներքին դիտարկումների մարմինը** սույն օրենքով և լիազոր մարմին իրավական ակտերով սահմանված՝ փողերի լվացման, ահարեւէջության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման ֆինանսավորման կանխարգելման գործառույթներ իրականացնող հաշվետվություն տրամադրող անձի ստորաբաժանումը կամ

աշխատակիցն է, բացառությամբ լիազոր մարմնի սահմանած ստորաբաժանումների կամ աշխատակիցների, ինչպես նաև հաշվետվություն տրամադրող այն անձը, որն իր գործառությունը իրականացնում է միանձնյա: Լիազոր մարմնի սահմանած դեպքերում և կարգով հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին դիտարկումների մարմնի գործառությունը կարող են վերապահել մասնագիտացված գործունեություն իրականացնող անձի:

30) **կասկածելի գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը** այն գործարքը կամ գործարար հարաբերությունն է, այդ թվում գործարքի կատարման կամ գործարար հարաբերության հաստատման փորձը, որի դեպքում կասկածվում է կամ բավարար հիմքեր կան կասկածելու, որ գույքը ստացվել է հանցավոր ճանապարհով կամ կապված է ահաբեկչության, ահաբեկչական գործողությունների, ահաբեկչական կազմակերպությունների կամ անհատ ահաբեկիչների կամ ահաբեկչությունը ֆինանսավորողների հետ կամ օգտագործվել է կամ առկա է մտադրություն այն օգտագործելու ահաբեկչության նպատակով կամ ահաբեկչական կազմակերպությունների կամ անհատ ահաբեկիչների կամ ահաբեկչությունը ֆինանսավորողների կողմից:

31) **կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության չափանիշը** լիազոր մարմնի իրավական ակտերով, ինչպես նաև հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին իրավական ակտերով սահմանված՝ փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման հնարավորության մասին վկայող իրավիճակը կամ ազդակն է.

32) **տիպարանությունը** լիազոր մարմնի իրավական ակտերով, ինչպես նաև հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին իրավական ակտերով սահմանված՝ փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման ուղղված գործողությունների կամ քայլերի տրամաբանությունն ու հաջորդականությունը նկարագրող հնարավոր սխեմա է.

33) **ահաբեկչության հետ կապված անձը** այն անձն է, որն ահաբեկչության կամ դրա ֆինանսավորման հետ փոխկապակցվածության հիմքով ներառվել է Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ լիազոր մարմնի կողմից դրանց համաձայն իրապարակված ցանկերում.

33.1) **զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման հետ կապված անձը** այն անձն է, որը զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման կամ դրա ֆինանսավորման հետ փոխկապակցվածության հիմքով ներառվել է Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ լիազոր մարմնի կողմից դասկերում.

34) **գործարքի կամ գործարար հարաբերության կանոնադրումը** կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության առարկա գույքի փաստացի և իրավաբանական շարժի ժամկետային արգելու է.

35) **գործարքի կամ գործարար հարաբերության իրականացման մեթոդումը** գործարքի կատարման կամ գործարար հարաբերության հաստատման համար նախատեսված գործողություններ չիրականացնելն է.

36) **գործարքի կամ գործարար հարաբերության դադարեցումը** գործարքի կատարման կամ գործարար հարաբերության իրականացման ընդհատումն է.

37) **գույքի սառեցումը** գույքի փոխանցման, փոխարկման, տևորինման կամ դրա փաստացի շարժի՝ անորոշ ժամկետով արգելու է, ինչպես նաև գույք, ֆինանսական կամ դրան առնչվող այլ ծառայություն հասանելի դարձնելու արգելու.

38) **արժեքուղը** Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված արժեքուղերը, այդ թվում՝ պարտատոմսը, չեկը (չեկային գրքույկը), մուրհակը (Վճարագիրը), բաժնետոմսը, կոնսումենտը, բանկային վկայագիրը (բանկային գրքույկը, բանկային սերտիֆիկատը), պահեստային վկայագիրն է և այլ օրենքներով սահմանված արժեքուղերը.

39) **կեղծ («շել») բանկը** բանկն է, որը իմնադրված, գրանցված, լիցենզավորված կամ այլ կերպ ինկորպորացված լինելով որևէ երկրում, իրականում դրա տարածքում չի կառավարվում կամ չունի փաստացի գտնվելու կամ գործունեության վայր, և որը փոխկապակցված չէ արդյունավետ համախմբված վերահսկողության ենթակա, կարգավորվող գործունեություն իրականացնող ֆինանսական հաստատությունների որևէ խմբի հետ.

40) **տարածության հաշիվը** Փինանսական հաստատությունում բացված այն թղթակցային հաշիվն է, որն ուղղակիորեն օգտագործում է թղթակից ֆինանսական հաստատության հաճախորդ՝ իր անունից գործարքներ կատարելու համար.

41) **հաշվետվություն տրամադրող անձանց խումբը** խումբ է, որի կազմում առկա է այնպիսի իրավաբանական անձ, որը դեկավարում և համակարգում է խմբի այլ անդամների, այդ թվում՝ դուստր ընկերությունների, մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների գործունեությունը, և որի անդամները ամբողջ խմբի համար կիրառում են փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ընդհանուր քաղաքականություն և ընթացակարգեր:

42) **(կետև ուժը կորցրել Է 03.07.25 <Օ-261-Ն**

(3-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 01.03.18 <Օ-139-Ն, լրաց. 17.01.18 <Օ-55-Ն, փոփ. 21.01.20 <Օ-51-Ն, 25.03.20 <Օ-187-Ն, լրաց., փոփ., խմբ. 30.06.21 <Օ-296-Ն, փոփ. 09.06.22 <Օ-179-Ն, փոփ., խմբ. 22.01.25 <Օ-26-Ն, լրաց., փոփ. 29.05.25 <Օ-180-Ն, լրաց., փոփ., խմբ. 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(հոդվածը 12.06.24 <Օ-264-Ն օրենքի փոփոխության մասով ուժի մեջ է մտնում «Խաղային գործունեության կարգավորման մասին» օրենքն ամբողջությամբ գործողության մեջ դրվելու օրվանից)

(հոդվածը 03.07.25 ՀՕ-261-Ն օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ, 13-րդ և 16-րդ կետերի փոփոխությունների մասով ուժի մեջ Է Մտնում նույն օրենքի հրապարակման պահից վեց ամիս հետո)

(03.07.25 ՀՕ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Գ Լ ՈՒ Խ 2

**ՓՈՂԵՐԻ ԼՎԱՑՄԱՆ ԵՎ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ
ԶԱՆԳԱԾԱՅԻՆ ՈՂՆՉԱՑՄԱՆ 2ԵԽԸ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՆԱՐԳՔԵԼՈՒԸ
(վերնագիրը իսբ. 30.06.21 ՀՕ-296-Ն)**

Հոդված 4. Հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից ռիսկերի վրա հիմնված մոտեցման կիրառումը

1. Ֆինանսական հաստատությունները և ոչ ֆինանսական հաստատություններն ու անձինք պետք է բացահայտեն և գնահատեն իրենց՝ փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման, ինչպես նաև զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման ֆինանսավորման հնարավոր և առկա ռիսկերը և ունենան բացահայտված ռիսկերի արդյունավետ կառավարման և զսպման քաղաքականություն, վերահսկման մեխանիզմներ և ընթացակարգեր:

2. Փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման, ինչպես նաև զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման ֆինանսավորման ռիսկերի գնահատման նպատակով ֆինանսական հաստատությունները և ոչ ֆինանսական հաստատություններն ու անձինք պետք է հաշվի առնեն ռիսկի բոլոր վերաբերելի գործոնները և դրանց հիման վրա որոշեն ռիսկի ընդհանուր մակարդակը և կիրառման ենթակա զսպման մեխանիզմների բնույթը: Ռիսկերի գնահատման արդյունքում ֆինանսական հաստատությունները և ոչ ֆինանսական հաստատություններն ու անձինք կարող են իրականացնել տարբերակված միջոցառումներ՝ առկա ռիսկերին համապատասխան:

3. Ֆինանսական հաստատությունները և ոչ ֆինանսական հաստատություններն ու անձինք պետք է պարբերաբար, բայց ոչ ուշ, քան տարին մեկ անգամ վերանայեն իրենց՝ փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման, ինչպես նաև զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման ֆինանսավորման հնարավոր և առկա ռիսկերը:

4. Ֆինանսական հաստատությունները և ոչ ֆինանսական հաստատություններն ու անձինք, ի թիվս փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման այլ ռիսկերի, պետք է բացահայտեն և գնահատեն ծառայությունների նոր տեսակների մատուցման կամ դրանց մատուցման եղանակների գործարկման, ինչպես նաև նոր կամ զարգացող տեխնոլոգիաների կիրառման հետ կապված հնարավոր և առկա ռիսկերը:

5. Ֆինանսական հաստատությունները և ոչ ֆինանսական հաստատություններն ու անձինք պետք է սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման ռիսկերի բացահայտումը և գնահատումն իրականացնեն համապատասխանաբար մինչև ծառայությունների նոր տեսակների մատուցումը կամ դրանց մատուցման եղանակների գործարկումը կամ նոր կամ զարգացող տեխնոլոգիաների կիրառումը:

6. Սույն հոդվածով նախատեսված ռիսկերի գնահատման արդյունքները ֆինանսական հաստատությունների և ոչ ֆինանսական հաստատությունների ու անձանց կողմից ենթակա են պահպանման առնվազն 5 տարի ժամկետով:

(4-րդ հոդվածը լրաց. 01.03.18 ՀՕ-139-Ն, 30.06.21 ՀՕ-296-Ն, իսբ., լրաց. 03.07.25 ՀՕ-261-Ն)

(03.07.25 ՀՕ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 5. Գաղտնիք պարունակող տեղեկությունների ներկայացումը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը, սույն օրենքին և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերին համապատասխան, պարտավոր է լիազոր մարմին ներկայացնել փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման վերաբերյալ սահմանված տեղեկությունները, այդ թվում օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող տեղեկությունները:

2. Նոտարները, փաստաբանները, ինչպես նաև իրավաբանական ծառայություններ մատուցող անհատ ճեղնարկատերները և իրավաբանական անձինք, անհատ ճեղնարկատեր հաշվապահները և հաշվապահական գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձինք, առլիդորական կազմակերպությունները լիազոր մարմին ներկայացնում են սույն օրենքով սահմանված տեղեկությունները միայն այն դեպքերում, որոնք չեն հակասում նրանց գործունեությունը կարգավորող օրենքներով սահմանված գաղտնիքի պահպանման պահանջին: Ոչ ֆինանսական այդ հաստատությունների կամ անձանց նկատմամբ օրենքով սահմանված գաղտնիքի պահպանման պահանջը կարող է կիրավել միայն այսպիսի տեղեկությունների դեպքում, որոնք ստացվել են հաճախորդից կամ այլ աղբյուրներից՝ դատական, վարչական, արդիտարաժային կամ միջնորդային վարույթում հաճախորդին պաշտպանելու կամ նրա շահերը ներկայացնելու հետ կապված՝ օրենքով վերապահված

գործունեությունն իրականացնելիս, ինչպես նաև իրավական խորհրդատվություն տրամադրելիս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվետվություն տրամադրող անձը կասկածում է կամ բավարար հիմքեր ունի կասկածելու, որ հաճախորդ խորհրդատվություն է ստանում փողերի լվացման կամ ահարեկության ֆինանսավորման նպատակով:

(4-րդ հոդվածը լրաց. 01.03.18 <Օ-139-Ն, 30.06.21 <Օ-296-Ն, փոփ., լրաց. 03.07.25 <Օ-261-Ն>)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 6. Տեղեկացման ենթակա գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը լիազոր մարմին հաշվետվություն է ներկայացնում կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության կամ պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարքի վերաբերյալ:

2. Կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվությունը տրամադրվում է հաշվետվություն տրամադրող բոլոր անձանց կողմից, ըստ հաշվետվություն տրամադրող յուրաքանչյուր անձի համար սահմանված գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների տեսակների, անկախ դրանցում ներգրավված գումարի չափից, բացառությամբ սույն հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետով սահմանված դեպքի:

3. Պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարքի վերաբերյալ հաշվետվությունը տրամադրվում է հաշվետվություն տրամադրող հետևյալ անձանց կողմից՝ ըստ գործարքների որոշակի տեսակների և սահմանաչափերի, որոնք են՝

1) Փինանսական հաստատությունների դեպքում անկանխիկ գործարքներ, որոնց գումարը հավասար է կամ գերազանցում է 20 միլիոն դրամը, կանխիկի հետ կապված գործարքներ, որոնց գումարը հավասար է կամ գերազանցում է 5 միլիոն դրամը, ինչպես նաև կրիպտոակտիվով գործարքներ, որոնց գումարը հավասար է կամ գերազանցում է 1 միլիոն դրամը.

2) Նոտարների, խաղատների, շահումով խաղերի, ներառյալ՝ ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի կազմակերպիչների, իրավաբանական անձանց գրանցող պետական մարմին (պետական ռեգիստրի), ինչպես նաև անշարժ գույքի պետական միասնական կադաստր վարող լիազոր մարմին դեպքում գործարքներ, որոնց գումարը հավասար է կամ գերազանցում է 20 միլիոն դրամը, բացառությամբ անշարժ գույքի առուվաճառքի գործարքների, որոնց դեպքում հաշվետվությունը տրամադրվում է, եթե դրանց գումարը հավասար է կամ գերազանցում է 50 միլիոն դրամը:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված հաշվետվությունը տրամադրելու պարտականությունը սույն մասի 1-5-րդ կետերով հաշվետվությունը տրամադրող անձանց նկատմամբ տարածվում է հետևյալ դեպքերում՝

1) Նոտարների, փաստաբանների, ինչպես նաև իրավաբանական ծառայություններ մատուցող անհատ ծեռնարկատերների և իրավաբանական անձանց, անհատ ծեռնարկատեր հաշվապահների և հաշվապահական գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձանց, առևիտորական կազմակերպությունների նկատմամբ՝ միայն հետևյալ տեսակի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների նախապատրաստման կամ իրականացման մասով՝

ա. անշարժ գույքի առուվաճառք,

բ. հաճախորդի դրամական միջոցների, արժեթղթերի կամ այլ գույքի կառավարում,

գ. բանկային և արժեթղթային հաշիվների կառավարում,

դ. իրավաբանական անձանց հիմնադրման, գործունեության կամ կառավարման համար գույքի տրամադրում,

ե. իրավաբանական անձանց հիմնադրման, գործունեության կամ կառավարման գործառությունների իրականացում, ինչպես նաև իրավաբանական անձանց կանոնադրական (բաժնեհավաք և այլն) կապիտալում բաժնեմասի (մասնակցության, փայի և այլն) օտարում (ձեռք բերում), կամ իրավաբանական անձանց անվանական կամ շուկայական արժեքով բաժնետոմսների (բաժնեմասերի, փայերի և այլն) օտարում (ձեռք բերում).

1.1) Նոտարների և անշարժ գույքի պետական միասնական կադաստր վարող լիազոր մարմին նկատմամբ՝ նաև նվիրատվության գործարքների մասով՝ անկախ սույն հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված չափերից.

2) Խաղատների, շահումով խաղերի, ներառյալ՝ ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի կազմակերպիչների նկատմամբ՝ 1 միլիոն դրամին հավասար կամ դրան գերազանցող միայն հետևյալ գործարքների (փոխկապակցված միանգամյա գործարքների) դեպքերում.

ա. խաղանիշերի (վիճակախաղի տոմսերի) գնում,

բ. խաղադրույթների կատարում,

գ. շահումների վճարում կամ տրամադրում,

դ. սույն կետի «ա» - «զ» ենթակետերի հետ կապված ֆինանսական գործարքների կատարում.

3) Իրավաբանական անձանց գրանցման կամ կառավարման ծառայություններ մատուցող անձանց նկատմամբ՝ միայն հետևյալ դեպքերում.

ա. իրավաբանական անձանց գրանցման ծառայություններ մատուցելիս որպես հիմնադիր գործակալ (ներկայացնելի) հանդես գալը,

բ. որպես ընկերության գործունեության ընթացիկ ղեկավարումն իրականացնող պաշտոնատար անձ (մարմսի անդամ) ընկերակցության մասնակից հանդես գալը (հանդես գալու իրավասությունն այլ անձի վերապահելը) կամ իրավաբանական անձի կառավարման համանման գործառություններ իրականացնելը,

գ. իրավաբանական անձին գտնվելու (գործունեության, թղթակցության կամ վարչական) վայր տրամադրելը,

դ. տրաստի կառավարիչ հանդես գալը (հանդես գալու իրավասությունն այլ անձի վերապահելը) կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման համար համարժեք գործառություն իրականացնելը,

ե. որպես այլ իրավաբանական անձի իրավասու անվանատեր հանդես գալը (հանդես գալու իրավասությունն այլ անձի վերապահելը).

4) իրավաբանական անձանց գրանցող մարմսի (պետական ռեգիստրի) նկատմամբ՝ միայն իրավաբանական անձանց կանոնադրական (բաժնեհավաք և այլն) կապիտալում բաժնեմասի (մասնակցության, փայի և այլն) օտարման (ձեռք բերման) կամ կանոնադրական (բաժնեհավաք և այլն) կապիտալի ծևավորման կամ փոփոխության հետ կապված պետական գրանցումների մասով.

5) թանկարժեք մետաղների դիերների և թանկարժեք քարերի դիերների նկատմամբ՝ միայն 5 միջին դրամին հավասար կամ դրան գերազանցող կանխիկ գործարքների մասով.

6) ոհելքերական գործունեություն իրականացնող անձինք՝ միայն անշարժ գույքի առուվաճառքի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների մասով:

5. Հաշվետվություն տրամադրող անձին, նրա աշխատակիցներին (ղեկավարներին) արգելվում է այն անձին, որի վերաբերյալ հաշվետվություն կամ այլ տեղեկություններ են տրամադրվում լիազոր մարմին, ինչպես նաև այլ անձանց, բացառությամբ հաշվետվություն տրամադրող անձանց խմբի դեպքում խմբի անդամին, հայտնել հաշվետվության կամ այլ տեղեկությունների տրամադրման կամ չտրամադրման, այդ թվում՝ սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի համաձայն հանձնարարականների ստացման կամ չստացման փաստի մասին:

6. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված գործարքների վերաբերյալ հաշվետվության տրամադրման պարտականությունից ազատելու դեպքերը, ըստ գործարքների տեսակների, դեպքերի կամ սահմանաչափերի, սահմանում է լիազոր մարմինը:

(6-րդ հոդվածը լրաց., փոփ., խմբ. 30.06.21 <Օ-296-Ն, փոփ., լրաց. 25.10.23 <Օ-333-Ն, 29.05.25 <Օ-180-Ն, փոփ., լրաց., խմբ. 03.07.25 <Օ-261-Ն)

**(հոդվածը 12.06.24 <Օ-264-Ն օրենքի փոփոխության մասով ուժի մեջ է
մտնում «Խաղաղին գործունեության կարգավորման մասին» օրենքն ամբողջությամբ
գործողության մեջ դրվելու օրվանից)**

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 7. Գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը, այդ թվում գործարքի կատարման կամ գործարար հարաբերության հաստատման փորձը, պետք է որպես կասկածելի և սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվություն տրամադրի լիազոր մարմին, եթե կասկածում է կամ բավարար հիմքեր ունի կասկածելու, որ գործարքում կամ գործարար հարաբերությունում ներգրավված գույքը ստացվել է հանցավոր ճանապարհով կամ կայված է ահաբեկչության, ահաբեկչական գործողությունների, ահաբեկչական կազմակերպությունների կամ անհատ ահաբեկիչների կամ ահաբեկչությունը ֆինանսավորողների հետ, կամ օգտագործվել է, կամ առկա է մտադրություն այն օգտագործելու ահաբեկչության նպատակով կամ ահաբեկչական կազմակերպությունների կամ անհատ ահաբեկիչների կամ ահաբեկչությունը ֆինանսավորողների կողմից:

2. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է դիտարկի գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելու և սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ լիազոր մարմին հաշվետվություն տրամադրող հարցն այն դեպքում, եթե դիտարկվող իրավիճակը ամբողջությամբ կամ մասամբ համապատասխանում է լիազոր մարմին պաշտոնական կայրում հրապարակված կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության չափանիշներին կամ տիպաբանություններին, կամ հաշվետվություն տրամադրող անձի համար ակնհայտ է դառնում, որ թեև կը քած կամ առաջարկվող գործարքի կամ գործարար հարաբերության կասկածելիությունը չի բխում կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության չափանիշներից կամ տիպաբանություններից, դրա կատարման տրամաբանությունը, շարժը (դինամիկան) կամ այլ հանգամանքներ հիմք են տալիս ենթադրելու, որ այն կարող է իրականացվել փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման նպատակով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված դեպքերում, եթե դիտարկման արդյունքում գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի չի որակվում, և սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվությունը չի տրամադրվում լիազոր մարմին, ապա գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի չորակելու հիմնավորումները, կատարված

Եզրահանգումները, վերլուծության ընթացքը և արդյունքները փաստաթղթավորվում ու պահպանվում են սույն օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետով:

(7-րդ հոդվածը լրաց., փոփ., խմբ. 30.06.21 <Օ-296-Ն, փոփ., լրաց. 25.10.23 <Օ-333-Ն, 29.05.25 <Օ-180-Ն, 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 8. Պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարքի և կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվության բովանդակությունը և տրամադրման կարգը

1. Պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարքի և կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվության մեջ նշվում են՝

1) հաճախորդի, լիազորված անձի, գործարքի մյուս կողմի, կասկածելի գործարքի դեպքում նաև իրական շահառուի տվյալները, ներառյալ՝

ա. ֆիզիկական անձի կամ անհատ ծեռնարկատիրոջ համար՝ անունը, ազգանունը, քաղաքացիությունը, հաշվառման հասցեն (առկայության դեպքում) և բնակության վայրը, ծննդյան տարին, ամիսը, ամսաթիվը, անձը հաստատող փաստաթղթի սերիան, համարը և տրամադրման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, իսկ անհատ ծեռնարկատիրոջ համար՝ նաև հաշվառման համարը և հարկ վճարողի հաշվառման համարը,

բ. իրավաբանական անձի համար՝ անվանումը, գտնվելու վայրը, անհատականացման համարը (պետական գրանցման, հաշվառման համար կամ այլ) և, առկայության դեպքում, հարկ վճարողի հաշվառման համարը,

գ. ֆինանսական հաստատությունների կողմից հաշվետվության ներկայացման դեպքում՝ նաև հաճախորդի բանկային հաշվի համարը.

2) գործարքի առարկայի կամ գործարար հարաբերության նկարագրությունը.

3) գործարքի գումարը.

4) գործարքի կատարման կամ գործարար հարաբերության հաստատման ամսաթիվը:

2. Կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվության մեջ նշվում են կասկածի նկարագրությունը և, առկայության դեպքում, գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելու չափանիշը կամ տիպաբանությունը, ինչպես նաև գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասեցված, մերժված կամ դադարեցված լինելու կամ ահարեւզության կամ զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման հետ կապված անձանց գույքը սառեցված լինելու հանգամանքը:

3. Հաշվետվությունը պետք է ներկայացվի հերթական համարով, ֆինանսական հաստատությունների և ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անձանց ներքին դիտարկումների մարմնի, իսկ սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետի «իա»-«իզ» ենթակետերով նախատեսված հաշվետվություն տրամադրող անձանց դեպքում՝ պատասխանատու աշխատակցի ստորագրությամբ: Հաշվետվության մեջ նշվում է հաշվետվություն տրամադրող անձի հաշվառման համարը լիազոր մարմնում:

4. Գործարքում կամ գործարար հարաբերությունում հաճախորդի, լիազորված անձի, գործարքի մյուս կողմի կազմակերպությունը պետական մարմին կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին հանդես գալու դեպքում հաշվետվության մեջ նշվում են միայն այդ մարմինի լրիվ պաշտոնական անվանումը և երկիրը:

5. Լիազոր մարմինը, ըստ հաշվետվություն տրամադրող անձանց տեսակի, սահմանում է հաշվետվության ծերերը, տրամադրման կառագ և ժամկետները, ինչպես նաև սույն հոդվածով սահմանված տվյալները հաշվետվության մեջ ներառելուց բացառությունները:

(8-րդ հոդվածը լրաց. 01.03.18 <Օ-139-Ն, փոփ. 24.10.18 <Օ-401-Ն, 03.07.25 <Օ-261-Ն)
(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

**Հոդված 9. Լիազոր մարմնում հաշվառման պարտականությունը
(վերնագիրը խմբ. 03.06.21 <Օ-253-Ն, 03.07.25 <Օ-261-Ն)**

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պարտավոր է լիցենզավորմանը (նշանակմանը, որակափորմանը կամ այլ կերպ գործունեության թույլտվություն տրամադրելուն) կամ լիցենզավորման պահանջ նախատեսված չինելու դեպքում սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով նախատեսված գործունեության իրականացումն սկսելուն հաջորդող մեկամյա ժամկետում հաշվառվել լիազոր մարմնում լիազոր մարմնի սահմանած կարգով:

2. Տրաստի կառավարիչը կամ այլ համանման իրավաբանական կազմակերպման կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձը, որը բնակվում է Հայաստանի Հանրապետությունում գույք, բնակություն հաստատելու կամ համապատասխան գույքի կառավարումն սկսելուն հաջորդող եռամսյա ժամկետում պարտավոր է հաշվառվել լիազոր մարմնում լիազոր մարմնի սահմանած կարգով:

(9-րդ հոդվածը խմբ., փոփ. 03.06.21 <Օ-253-Ն, խմբ. 03.07.25 <Օ-261-Ն)
(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 10. Լիազոր մարմինը

1. Լիազոր մարմինի իրավասություններն են՝

1) հաշվետվություն տրամադրող անձանցից հաշվետվությունների և այլ տեղեկությունների (ներառյալ՝ փաստաթղթերի), պետական մարմիններից տեղեկությունների (ներառյալ՝ փաստաթղթերի) ստացումը.

2) ստացված հաշվետվությունների և տեղեկությունների (ներառյալ՝ փաստաթղթերի) վերլուծությունը.

3) օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին ծանուցման տրամադրում՝ սույն օրենքի 13-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերում.

4) հաշվետվություն տրամադրող անձանցից սույն օրենքի նպատակներից բխող այլ տեղեկություններ (ներառյալ՝ փաստաթղթեր), այդ թվում՝ օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ պահանջելը և ստանալը, բացառությամբ սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված դեպքերի.

5) պետական, այդ թվում՝ վերահսկող և օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններից, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներից սույն օրենքի նպատակներից բխող տեղեկություններ (ներառյալ՝ փաստաթղթեր), այդ թվում՝ օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ պահանջելը.

6) հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից սույն օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով սահմանված պարտականությունների պատշաճ կատարմանն ուղղված հանձնարարականներ տալը (ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անձանց վերահսկող մարմինների առկայության դեպքում այդ մարմինների միջոցով), այդ թվում՝ իր տրամադրած նույնականացման տվյալների, կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության չափանիշների կամ տիպաբանությունների հիման վրա գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելու հարցը դիտարկելու, գործարքը կատարումը կամ գործարար հարաբերության հաստատումը մերժելու, դադարեցնելու կամ հաճախորդի հավելյալ ուսումնասիրություն իրականացնելու հանձնարարականներ տալը.

7) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում սույն օրենքով սահմանված իրավական ակտերի ընդունումը, այդ թվում՝ իրավական ակտերի կիրառության ընթացակարգերը պարզաբնույթությունների հաստատումը, ներառյալ՝ կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության չափանիշների կամ տիպաբանությունների վերաբերյալ.

8) սույն օրենքով սահմանված կարգով և դեպքերում հաշվետվություն տրամադրող անձանց նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելը, վերահսկող մարմինների կողմից իրականացվող վերահսկողության օժանդակելը, այդ թվում՝ պատասխանատվություն կիրառելու միջնորդությունը ներկայացնելը.

9) ֆինանսական հաստատությունների կողմից փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման ոլորտում արտաքին առողջության իրականացում պահանջելը.

10) սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում հաշվետվություն տրամադրող անձանց, ինչպես նաև տրաստի կառավարչի կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձի կատարած վարչական իրավախատումների վերաբերյալ գործերի ընսությունը.

11) կասկածելի գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասեցնելը.

12) (**Կետն ուժը կորցրել է 03.07.25 ՀՕ-261-Ն**)

13) հաշվետվություն տրամադրող անձանց տրամադրած հաշվետվությունների վերաբերյալ լիազոր մարմին սահմանված կարգով հաշվետվություն տրամադրող անձանց պարբերաբար տեղեկություններ տրամադրելը (հետադարձ կապ ապահովելը).

14) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հարցերով ուսուցում իրականացնելը.

15) իր գործունեության վերաբերյալ տարեկան հաշվետվություններ իրապարակելը.

16) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին հանրային իրազեկում իրականացնելը.

16.1) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում համագործակցության նպատակով համաձայնագրեր կնքելը.

17) սույն օրենքի 14-րդ հոդվածով սահմանված կարգով ֆինանսական հետախուզության օտարերկրյա մարմինների հետ սույն օրենքի նպատակներից բխող տեղեկություններ (ներառյալ՝ փաստաթղթեր), այդ թվում՝ օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ փոխանակելը.

18) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում գործող միջազգային կառույցների կամ արտասահմանյան երկրների իրապարակած տվյալների հիման վրա կամ սեփական նախաձեռնությամբ չհամապատասխանող երկրների կամ տարածքների ցանկերը հրապարակելը՝ կազմված ցանկը նախապես կարծիքի ուղարկելով՝ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի բնագավառում լիազորված մարմին.

19) հաշվետվություն տրամադրող անձանց հանձնարարական տալը՝ ծեռնարկելու

համապատասխան միջոցառումներ այն անձանց (Ներառյալ՝ ֆինանսական հաստատությունների) նկատմամբ, որոնք գոտում կամ բնակվում են չհամապատասխանող երկրներում կամ տարածվերում կամ չհամապատասխանող երկրներից կամ տարածվերից են.

20) սույն օրենքով սահմանված այլ իրավասություններ:

2. Սույն օրենքի նպատակներից ելնելով՝ լիազոր մարմնում գործում է պատասխանատու կառուցվածքային ստորաբաժանում ֆինանսական դիտարկումների կենտրոն, որը լիազոր մարմնի կառավարման բարձրագույն մարմնի հաստատած կանոնադրության, ինչպես նաև այլ իրավական ակտերի հիման վրա իրականացնում է լիազոր մարմնի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված իրավասությունները, բացառությամբ լիազոր մարմնի կառավարման բարձրագույն մարմնին և բարձրագույն պաշտոնատար անձին վերապահված իրավասությունների:

3. Լիազոր մարմնի կառավարման բարձրագույն մարմինը հաստատում է ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնի կանոնադրությունը, գործունեության ծրագիրը, բյուջեն, իրականացնում է սույն հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետով սահմանված իրավասությունը:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետի հիման վրա սույն օրենքով սահմանված իրավական ակտերի ընդունման իրավասությունն իրականացնում է լիազոր մարմնի կառավարման բարձրագույն մարմինը՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Սույն հոդվածի 1-ին մասի 10-րդ կետով սահմանված գործերով վարչական տույժեր նշանակում է լիազոր մարմնի կառավարման բարձրագույն մարմինը:

4.1. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետի հիման վրա իրավական ակտերի կիրառության ընթացակարգերը պարզաբանող ուղեցույցները միևնէս հրապարակումը ենթակա են համաձայնեցման լիազոր մարմնի բարձրագույն պաշտոնատար անձի հետ:

4.2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ և 6-րդ կետերով նախատեսված իրավասությունների իրականացման շրջանակում լիազոր մարմինը կարող է սահմանել տեղեկությունների տրամադրման կամ հանձնարարականների կատարման պայմաններ և ժամկետներ, որոնք ենթակա են պահպանման հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից:

5. Ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնի դեկավարին և դեկավարի տեղակալին լիազոր մարմնի բարձրագույն պաշտոնատար անձի առաջարկով աշխատանքի նշանակում և աշխատանքից ազատում է լիազոր մարմնի կառավարման բարձրագույն մարմինը:

6. Ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնը լիազոր մարմնի կառավարման բարձրագույն մարմնի սահմանած պարբերականությամբ և կարգով այդ մարմնի ներկայացնում է հաշվետվությունները իր գործունեության վերաբերյալ:

7. Ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնը պետք է ապահովի սույն օրենքով սահմանված՝ ստացվող, վերլուծվող և տրամադրվող տեղեկությունների համար անվտանգ պահպանության անհրաժեշտ պայմաններ: Այդ տեղեկությունները կարող են հասանելի լինել միայն օրենքով սահմանված կարգով իրավասու մարմինների կամ անձանց համար:

8. Ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնի այն աշխատակիցները, որոնց հասանելի են ստացվող, վերլուծվող և տրամադրվող տեղեկությունները, օրենքով և լիազոր մարմնի իրավական ակտերով սահմանված կարգով պահպանում են գաղտնիք հանդիսացող տեղեկություններն իրենց պարտականությունների կատարման ընթացքում և դրանց դադարումից հետո, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով պատասխանատվություն են կրում դրա անօրինական հրապարակման համար: Այդպիսի տեղեկությունները կարող են օգտագործվել միայն սույն օրենքի նպատակներով:

(10-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 01.03.18 <Օ-139-Ն, 30.06.21 <Օ-296-Ն, փոփ. 09.06.22 <Օ-179-Ն, փոփ., խմբ., լրաց. 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(հոդվածը 03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի փոփոխության մասով ուժի մեջ է մտնում նոյն օրենքի հրապարակման պահից վեց ամիս հետո)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 11. Լիազոր մարմնի կողմից ընդունվող նորմատիվ իրավական ակտերը

1. Սույն օրենքի նպատակներից ելնելով՝ լիազոր մարմնի կողմից ընդունվող նորմատիվ իրավական ակտերով փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման ոլորտում կարող են սահմանվել՝

1) հաշվետվություն տրամադրող անձի կառավարման մարմինների, այդ թվում ներքին դիտարկումների մարմնի գործառույթների իրականացման կարգին ներկայացվող նվազագույն պահանջները.

2) հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից հաճախորդի պատշաճ (այդ թվում հավելյալ կամ պարզեցված) ուսումնասիրությանը, տեղեկությունների (Ներառյալ՝ փաստաթղթերի) հավաքմանը, հաշվառմանը, պահպանմանն ու թարմացմանը ներկայացվող նվազագույն պահանջները.

3) հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից առկա հաճախորդների նկատմամբ պատշաճ ուսումնասիրություն իրականացնելու պարբերականությանը և դեպքերին ներկայացվող նվազագույն պահանջները.

4) հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին իրավական ակտերի հաստատման ու փոփոխման կարգը, ներքին իրավական ակտերին ներկայացվող նվազագույն պահանջները.

5) հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին առևիտի իրականացման դեպքերը և

հաճախականությունը, ինչպես նաև արտաքին առլիիտի հրավիրման կարգը.

6) հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարքի և կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվությունը էլեկտրոնային տարբերակով ներկայացնելու դեպքերը, ըստ հաշվետվություն տրամադրող անձանց տեսակի՝ հաշվետվության ծևերը, տրամադրման կարգը և ժամկետները, ինչպես նաև սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված տվյալները հաշվետվության մեջ ներառելուց բացառություններ սահմանելու դեպքերը.

7) հաշվետվություն տրամադրող անձի, ինչպես նաև տրաստի կառավարչի կամ այլ համասման իրավաբանական կազմակորման կառավարման գործառույթների հրականացնող անձի՝ լիազոր մարմնում հաշվառման **լարգոն**.

8) Փինանսական հաստատության լիցենզավորման (նշանակման, որակավորման կամ այլ կերպ գործունեության թույլտվություն տրամադրելու) ընթացքում վերահսկող մարմին կողմից պահանջվող տեղեկությունները (ներառյալ՝ փաստաթղթերը).

9) (**Կետն ուժը կորցրել է 03.06.21 ՀՕ-253-Ն**)

10) փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման բարձր և ցածր ռիսկի չափանիշներն ու դրանց որոշման կարգը.

11) արժույթի և վճարային գործիքների ներմուծման, արտահանման կամ տարանցիկ փոխադրման դեպքերում մաքսային մարմինների կողմից լիազոր մարմին ներկայացվող տեղեկությունների բովանդակությունը, ներկայացման ծևերը, կարգը և ժամկետները.

12) հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելու հետ կապված դիտարկման ընթացքին (վերլուծության կատարմանը) ներկայացվող նվազագույն պահանջները.

13) հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին դիտարկումների մարմին աշխատակիցների մասնագիտական համապատասխանության չափանիշները, ներքին դիտարկումների մարմին գործառույթները հաշվետվություն տրամադրող անձի այլ ստորաբաժանումներին կամ աշխատակիցներին վերապահելու բացառությունները, ինչպես նաև ներքին դիտարկումների մարմին գործառույթները մասնագիտացված գործունեություն հրականացնող անձին վերապահելու դեպքերը և կարգը.

14) պետական մարմիններից հավաքագրվող վիճակագրության տրամադրման կարգը, ծևերը և հավաքագրման ժամկետները.

15) Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ դրանց համաձայն հրապարակված ցանկերում անձանց ներառելը առաջարկելու կամ անձանց ներառելու, այդպիսի ցանկերից անձանց հանելն առաջարկելու կամ անձանց հանելու, գույքի սառեցումը վերացնելու, սառեցված գույքը համալրելու, ինչպես նաև սառեցված գույքի հաշվին վճարումները կատարելը թույլատրելու կարգը.

16) հաշվետվություն տրամադրող անձի՝ փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման ոլորտում իրավասու աշխատակիցների ընտրության, ուսուցման և որակավորման նվազագույն պահանջները.

17) մաքսային սահմանով զստ ներկայացնողի արժեթղթերի փոխադրման, առաջման, ներմուծման, արտահանման հայտարարության կարգն ու պայմանները.

18) սույն օրենքով սահմանված պարտականությունների կատարմանը ներկայացվող նվազագույն պահանջները:

2. Ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անձանց գործունեությունը կարգավորող նորմատիվ հրական ակտերը համաձայնեցվում են համապատասխան վերահսկող մարմինների հետ:

(11-րդ հոդվածը փոփ. 30.06.21 ՀՕ-296-Ն, 03.06.21 ՀՕ-253-Ն, լրաց., փոփ., խմբ. 03.07.25 ՀՕ-261-Ն)

(03.07.25 ՀՕ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 12. Տեղեկությունների պաշտպանությունը

1. Լիազոր մարմին արգելվում է իր կողմից ստացվող, վերլուծվող և տրամադրվող ցանկացած տեղեկության, այդ թվում՝ լիազոր մարմին կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվություն կամ այլ տվյալներ տրամադրած կամ դրանց տրամադրմանը մասնակցած կամ լիազոր մարմին կողմից օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին ծանուցման տրամադրման մեջ ներգրավված անձի վերաբերյալ տեղեկությունների հրապարակումը՝ դրանք բանավոր կամ գրավոր ծնուվ զանգվածային լրատվության միջոցներով կամ այլ կերպ այլ անձանց հայտնի դարձնելը, այլ անձանց նման տեղեկություններ հայթայթելու հնարավորություն ուղղակիրուն կամ անուղղակի ընձեռնելը, բացառությամբ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերի:

2. Սույն օրենքի նպատակներից բխող՝ լիազոր մարմին կողմից ստացվող և պահպանվող տեղեկատվությունը, ինչպես նաև լիազոր մարմին հասանելի այլ տեղեկությունները չեն կարող տրամադրվել կամ օգտագործվել փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հետ չառնչվող որևէ նպատակի համար: Սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում լիազոր մարմին կողմից օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին տրամադրված ծանուցման մեջ և այլ տեղեկությունները հանդիսանում են

օպերատիվ տեղեկություններ, որոնք կարող են օգտագործվել միայն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և չեն կարող տրամադրվել երրորդ անձի, բացառությամբ օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինների, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցների:

(12-րդ հոդված փոփ. 30.06.21 ՀՕ-296-Ն, 09.06.22 ՀՕ-179-Ն, 03.07.25 ՀՕ-261-Ն)
(03.07.25 ՀՕ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

ԳԼՈՒԽ 4

ՕՐԵՆՔԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ՀԱՍՏԱԳՈՐԾԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հոդված 13. Լիազոր մարմնի և այլ մարմինների փոխհարաբերությունները

1. Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի արդյունավետ իրականացման նպատակով լիազոր մարմինը սույն օրենքով նախատեսված կարգով և սահմաններում համագործակցում է այլ մարմինների, ներառյալ՝ վերահսկող ու օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինների, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցների հետ՝ կնքելով երկկողմ համաձայնագրեր կամ առանց դրանց:

2. Լիազոր մարմինը, սույն օրենքի 29-րդ հոդվածով սահմանված կարգով, համագործակցում է վերահսկող մարմինների հետ՝ սույն օրենքի և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի պահանջներին հաշվետվություն տրամադրող անձանց համապատասխանության ապահովման նպատակով:

3. Լիազոր մարմինը օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին տրամադրում է ծանուցում, եթե հաշվետվություն տրամադրող անձանցից սույն օրենքով սահմանված կարգով ստացված հաշվետվության կամ այլ տեղեկությունների հիման վրա կատարված վերլուծության արդյունքում գալիս է եզրակացության, որ առկա են փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման հետ կապված հիմնավոր կասկածներ կամ նախորդող հանցագործության այնպիսի հիմնավոր կասկածներ, որոնք կարող են հանգեցնել փողերի լվացման: Ծանուցման հետ միաժամանակ կամ հետազայռում, ի լրում ծանուցման, լիազոր մարմինը կարող է սեփական նախաձեռնությամբ օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններ, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին ներկայացնել նաև ծանուցման մեջ նշված հանգամանքներին առնչվող այլ տեղեկություններ: Ծանուցումը կամ ի լրում ծանուցման տրամադրության տեղեկությունները կարող են պարունակել օրենքով սահմանված գաղտնիք հանդիսացող տեղեկություններ:

4. Օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինների, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցների հարցման հիման վրա լիազոր մարմինը տրամադրում է իր տրամադրության տակ առկա, այդ թվում՝ օրենքով սահմանված գաղտնիք հանդիսացող տեղեկություններ, եթե հարցումը պարունակում է բավարար հիմնավորություն փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման կասկածի կամ դեպքի վերաբերյալ կամ նախորդող հանցագործության կասկածի կամ դեպքի վերաբերյալ, որը լիազոր մարմին կարծիքով կարող է հանգեցնել փողերի լվացման: Այդպիսի տեղեկությունները տրամադրվում են 30-օրյա ժամկետում, եթե հարցման մեջ այլ ժամկետ նշված չէ, կամ լիազոր մարմին հիմնավորված կարծիքով անհրաժեշտ չէ ավելի երկար ժամկետ հարցմանը պատասխանելու համար: Օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինները, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցները պետք է այդ տեղեկությունները լիազոր մարմինը տրամադրեն 30-օրյա ժամկետում, եթե հարցման մեջ այլ ժամկետ նշված չէ, կամ պետական մարմին հիմնավորված կարծիքով անհրաժեշտ չէ ավելի երկար ժամկետ հարցմանը պատասխանելու համար: Օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինները, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցները պետք է ավելի լիազոր մարմինը տրամադրեն 30-օրյա ժամկետում:

5. Սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ և 5-րդ կետերով սահմանված տեղեկությունները պահանջելու դեպքում հաշվետվություն տրամադրող անձինք, պետական, այդ թվում՝ վերահսկող և օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինները, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցները պետք է այդ տեղեկությունները լիազոր մարմինը տրամադրեն 30-օրյա ժամկետում, եթե հարցման մեջ այլ ժամկետ նշված չէ, կամ պետական մարմին հիմնավորված կարծիքով անհրաժեշտ չէ ավելի երկար ժամկետ հարցմանը պատասխանելու համար: Օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինները, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցները պետք է ավելի լիազոր մարմինը տրամադրեն 30-օրյա ժամկետում:

6. Օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինները, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցները սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված ծանուցումների և սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված տեղեկությունների ըննարկման, իսկ քենական վարույթը նախաձեռնելու դեպքում նաև կատարված նախաքննության արդյունքում ընդունված որոշումների մասին տեղեկացնում են լիազոր մարմինը՝ որոշումն ընդունելուց հետո՝ 30-օրյա ժամկետում:

7. Մաքսային մարմին կողմից արժութային արժեքների կամ ըստ ներկայացնողի արժեթղթերի՝ մաքսային սահմանված տեղափոխման կասեցման մասին տեղեկանալուց հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, լիազոր մարմինը պարտավոր է մաքսային մարմինը տեղեկացնել կասեցման վերացման մասին կամ ծանուցում տրամադրել իրավապահ մարմինը: Ծանուցում տրամադրելու դեպքում լիազոր մարմինը տեղեկություններ են ներկայացնում կասեցված արժութային արժեքների կամ ըստ ներկայացնողի արժեթղթերի՝ փողերի լվացման

կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման հետ հնարավոր կապը հիմնավորելու վերաբերյալ: Ծանուցում տրամադրելու մասին լիազոր մարմինը անհապաղ տեղեկացնում է մաքսային մարմինին:

8. Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում պետական մարմինները պետք է ամփոփեն և լիազոր մարմին սահմանած [կարգով, ձևով և ժամկետներով](#) լիազոր մարմին տրամադրեն պարբերական վիճակագրություն, որը պետք է ներառի:

1) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման, ինչպես նաև փողերի լվացմանը նախորդող լիազոր մարմինի կողմից Հայաստանի Հանրապետության ռատախազության հետ համաձայնեցմամբ սահմանված ցանկում ընդգրկված հանցագործությունների հատկանիշներով նախաձեռնված քրեական վարույթների թիվը և նկարագրությունը.

2) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման հատկանիշներով նախաձեռնված քրեական վարույթների թիվը, որոնցով քրեական հետապնդումը դադարեցվել է, ինչպես նաև դադարեցման պատճառները.

3) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման հատկանիշներով նախաձեռնված այլ քրեական վարույթների թիվը, որոնցով քրեական հետապնդումը դադարեցվել է, ինչպես նաև դադարեցման պատճառները.

4) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման հատկանիշներով նախաձեռնված և դատաքննության փուլում գտնվող քրեական վարույթների թիվը ու նկարագրությունը.

5) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման հատկանիշներով նախաձեռնված քրեական վարույթների, դրանց հետ կապված այլ հանցագործությունների կապակցությամբ կայացված դատավճիռների (մեղադրական և արդարացման) թիվը, նշանակված պատիժները, ինչպես նաև բռնագրավված գույքի վերաբերյալ տեղեկություններ.

6) փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման քրեական վարույթներով միջազգային իրավական օգնության շրջանակներում ստացված և ուղարկված հարցումների վերաբերյալ տեղեկություններ.

7) լիազոր մարմինի կողմից չվերահսկվող հաշվետվություն տրամադրող անձանց նկատմամբ փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի՝ օրենսդրությանը համապատասխանության հետ կապված ստուգումների, ինչպես նաև օրենսդրության չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքերում կիրառված պատասխանատվության միջոցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

8) ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վարույթների, ներկայացված հայցադիմումների և կայացված վճիռների թվի, ինչպես նաև արգելադրված և բռնագանձված գույքի վերաբերյալ տեղեկություններ:

(13-րդ հոդվածը լրաց. 30.06.21 <Օ-296-Ն, փոփ., խմբ. 09.06.22 <Օ-179-Ն, փոփ., լրաց. 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(03.07.25 [<Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ](#))

Հոդված 14. Միջազգային համագործակցությունը

1. Լիազոր մարմինը և պետական իրավասու մարմինները փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման, ինչպես նաև նախորդող հանցագործությունների դեմ պայքարի նպատակով համագործակցում են միջազգային կառույցների և արտասահմանյան երկրների համապատասխան մարմինների (այդ թվում՝ ֆինանսական հետախուզության օտարերկրյա մարմինների) հետ միջազգային պայմանագրերի շրջանակներում, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ միջազգային պրակտիկայում ընդունված կարգով:

2. Լիազոր մարմինը սեփական նախաձեռնությամբ կամ հարցման դեպքում փոխանակում է տեղեկություններ (ներառյալ՝ փաստաթղթեր), այդ թվում՝ օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ ֆինանսական հետախուզության օտարերկրյա մարմինների հետ, որոնք երկկողմ համաձայնագրերի կամ միջազգային կառույցներում անդամակցությունից բխող պարտականությունների հիման վրա ապահովում են տեղեկությունների համարժեք գաղտնիություն և այդ տեղեկություններուն օգտագործում են բացառապես փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման, ինչպես նաև նախորդող հանցագործությունների դեմ պայքարի նպատակներով:

3. Լիազոր մարմինն իրավասու չեղանակությունում նշանակած անձի բացահայտելու, ինչպես նաև քրեական հետապնդման, վարչական կամ դատական նպատակներով օգտագործելու կամ օգտագործման տրամադրելու միջազգային համագործակցության շրջանակներում ստացված տեղեկությունները՝ առանց այդ տեղեկությունները տրամադրած օտարերկրյա կառույցի կամ մարմինի նախնական համաձայնության:

4. Սույն հոդվածի նպատակներից ենելով՝ լիազոր մարմինն իրավասու է համագործակցության համաձայնագրեր կնքելու ֆինանսական հետախուզության օտարերկրյա մարմինների հետ:

(14-րդ հոդվածը փոփ. 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(03.07.25 [<Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ](#))

ԵՎ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄԸ

Հոդված 15. Գործարքների և գործառնությունների որոշ տեսակների

սահմանափակումը

(Աերևագիրը իսլ. 01.03.18 <Օ-139-Ն>)

1. Հայաստանի Հանրապետությունում արգելվում է բացել, թողարկել, տրամադրել կամ սպասարկել՝

- 1) անանուն կամ մտացածին անուններով հաշիվներ.
- 2) միայն թվային, տառային կամ պայմանական այլ նշաններով արտահայտված հաշիվներ.
- 3) ըստ ներկայացնողի բաժնետոմսեր:

2. Հայաստանի Հանրապետությունում արգելվում է կեղծ բանկի ստեղծումը կամ գործունեությունը:

3. (**մասն ուժը կորցրել է 03.07.25 <Օ-261-Ն>**)

(15-րդ հոդվածը իսլ. լրաց. 01.03.18 <Օ-139-Ն, փոփ. 03.07.25 <Օ-261-Ն>)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 16. Հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրությունը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պարտավոր է իրականացնել հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրություն սույն հոդվածով նախատեսված կարգով և դեպքերում: Հաշվետվություն տրամադրող անձը կարող է հաճախորդի (այդ թվում՝ լիազորված անձի և իրական շահառուի) ինքնությունը ստուգել գործարար հարաբերություն հաստատելուց հետո ողջամիտ, բայց ոչ ավելի, քան յոթնօրյա ժամկետում, եթե ոիսկ արդյունավետորեն կառավարվում է, և դա անհրաժեշտ է հաճախորդի բնականոն գործարար հարաբերությունները չխափանելու նպատակով:

2. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրություն իրականացնի, եթե՝

1) հաստատվում է գործարար հարաբերություն.

2) կատարվում է միանգամյա գործարք (փոխկապակցված միանգամյա գործարքներ), այդ թվում՝ ներպետական կամ միջազգային դրամական կամ կրիպտոակտիվի փոխանցում, որի գումարը հավասար է կամ գերազանցում է նվազագույն աշխատավարձի

չորսհարյուրապատիկը, եթե խստացնող այլ դրույթ սահմանված չէ օրենսդրությամբ.

3) կասկածներ են առաջանում հաճախորդի նույնականացմանը վերաբերող՝ նախկինում ձեռք բերված տեղեկությունների (ներառյալ՝ փաստաթղթերի) հավաստիության կամ ամրողականության վերաբերյալ.

4) կասկածներ են առաջանում փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման վերաբերյալ:

3. Սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված հաշվետվություն տրամադրող անձինք սույն հոդվածով սահմանված՝ հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրությունն իրականացնում են 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված գործարքների առնչությամբ:

4. Հաշվետվություն տրամադրող անձը հաճախորդին նույնականացնում և նրա ինքնությունը ստուգում է պետական իրավասու մարմին տված արժանահավատ ու վավեր փաստաթղթերի և այլ տեղեկությունների հիման վրա: Ընդ որում՝

1) Փիզիկական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ համար անձը հաստատող փաստաթղթի կամ բացառապես լուսանկարով՝ պաշտոնական այլ փաստաթղթերի հիման վրա ձեռք բերվող տեղեկությունները պետք է առնվազն ներառեն անձի անունը, ազգանունը, քաղաքացիությունը, հաշվառման հասցեն (առկայության դեպքում), ծննդյան տարին, ամիսը, ամսաթիվը, վայրը, անձը հաստատող փաստաթղթի սերիան, համարը, տրամադրման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, իսկ անհատ ձեռնարկատիրոջ համար՝ նաև հաշվառման համարը և հարկ վճարողի հաշվառման համարը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ տեղեկություններ: Հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է պարզի նաև հաճախորդի բնակության վայրը.

2) Իրավաբանական անձի համար պետական գրանցման փաստաթղթի կամ պաշտոնական այլ փաստաթղթերի հիման վրա ձեռք բերվող տեղեկությունները պետք է առնվազն ներառեն իրավաբանական անձի անվանումը, գտնվելու վայրը, գործունեության իրականացման վայրը (եթե տարբերվում է իրավաբանական անձի գտնվելու վայրից), կանոնադրությունը կամ համանման այլ փաստաթղթությունը, անհատականացման համարը (պետական գրանցման, հաշվառման համարը և այլն), գործունեության ընթացիկ դեկավարումն իրականացնող պաշտոնատար անձի (մարմինի անդամի) անունը, ազգանունը և, առկայության դեպքում, հարկ վճարողի հաշվառման համարը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ տեղեկություններ:

3) պետական մարմին կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինի համար ձեռք բերվող տեղեկությունները պետք է առնվազն ներառեն պետական մարմինի կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինի լրիվ պաշտոնական անվանումը և երկիրը:

5. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է պարզի, թե արդյոք հաճախորդը հանդես է գալիս իր կամ այլ անձի անունից կամ օգտին: Հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է՝

1) սույն հոդվածի 1-4-րդ և 8-րդ մասերին համապատասխան, նույնականացնի լիազորված

անձին (առկայության դեպքում), ստուգի նրա ինքնությունը և հաճախորդի անունից հանդես գալու նրա լիազորությունը.

2) Նոյնականացնի իրական շահառուին և ողջամիտ քայլեր ձեռնարկի նրա ինքնությունն ստուգելու նպատակով՝ արժանահավատ աղբյուրներից ստացված տեղեկությունների հիման վրա, ընդ որում՝ Հայաստանի Հանրապետության կամ օտարերկրյա օրենսդրությամբ իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող կազմակերպության կամ հիմնարկի դեպքում սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի «ա», «բ» և «գ» Ենթակետերով սահմանված կարգով:

5.1. Սույն հոդվածի 5-րդ մասի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ հաճախորդի իրական շահառուին նույնականացնելու և ինքնությունն ստուգելու նպատակով հաշվետվություն տրամադրող անձի ձեռնարկած քայլերը, եզրահանգումները և դրանց հիմնավորումները փաստաթղթավորում ու պահպանվում են սույն օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում:

6. Իրավաբանական անձ հասդիսացող հաճախորդների դեպքում հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է լիարժեք տեղեկատվություն ունենա այդ իրավաբանական անձի մասնակիցների և կառավարման մարմինների լիազորությունների վերաբերյալ:

6.1. (մասն ուժը կորցրել է 03.07.25 <Օ-261-Ն>)

7.1. Տրաստի կառավարիչ հանդիսացող կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման կառավարման գործառույթներ իրականացնող հաճախորդը սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կամ 2-րդ կետով սահմանված դեպքերում հաշվետվություն տրամադրող անձի հետ գործարք կատարելիս կամ գործարար հարաբերություն հաստատելիս պարտավոր է բացահայտել իր կարգավիճակը:

8. Սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 19-րդ կետի «ա» և «բ» ենթակետերով նախատեսված գործողություններն իրականացնելիս հաշվետվություն տրամադրող անձի համար կարող են հիմք ծառայել այլ ֆինանսական հաստատության կամ ոչ ֆինանսական հաստատության կամ անձի կողմից հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության արդյունքում ստացված տվյալները հետևյալ պայմանների բավարարման դեպքում՝

1) հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է վերջնական պատասխանատվություն կրի հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության համար.

2) հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է այլ ֆինանսական հաստատությունների կամ ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անմիջապես ստանա սույն հոդվածի 1-7-րդ մասերով և ախտատեսված տեղեկություններով.

3) հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է բավարար միջոցներ ծեռանարկի հավաստիանալու, որ այլ ֆինանսական հաստատությունը կամ ոչ ֆինանսական հաստատությունը կամ անձը՝

ա. իրավասու Է և կարող Է ըստ պահանջի անմիջապես տրամադրել հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության արդյունքում ծեռք բերված տեղեկությունները, ներառյալ՝ փաստաթղթերի պատճենները,

բ. փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի տեսանկյունից Ենթակա է պատշաճ կարգավորման ու վերահսկողության, ինչպես նաև ունի սույն օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված հրավական ակտերով սահմանված հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության և տեղեկությունների պահանման առողջապետ ութազակարգելու համար։

գ. չի գոլսվում կամ բնակվում չհամապատասխանող երկրում կամ տարածքում կամ չհամապատասխանող եռկուսերից կամ տարածքը է:

9. Հաշվետվություն տրամադրող անձը կարող է չիրականացնել հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրություն, բացառությամբ նույնականացման և ինքնության ստուգման, եթե առկա են կասկածներ փողերի վացման կամ ահարեւկզության ֆինանսավորման վերաբերյալ, և հաշվետվություն տրամադրող անձը ողջամտորեն կարծում է, որ հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրություն իրականացնելը կիանգեցնի հաճախորդին իր կասկածների բացահայտմանը: Այս դեպքում հաշվետվություն տրամադրող անձը սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով նախատեսված կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվությունը է տրամադրում լիազոր մարմնին:

(16-րդ հոդվածը լրաց. 01.03.18 ՀՕ-139-Ն, փոփ., լրաց., իսբ. 30.06.21 ՀՕ-296-Ն, լրաց. 29.05.25 ՀՕ-180-Ն, իսբ., փոփ. 03.07.25 ՀՕ-261-Ն)

(հոդվածը 12.06.24 **ՀՕ-264-Ն** օրենքի փոփոխության մասով ուժի մեջ է
մտնում «**Խաղային գրքունեության կարգավորման մասին**» օրենքն ամբողջությամբ
առփողության մեջ բռնելու օրվանից)

(03.07.25 <0-261-L օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

ՀՆԴՎԱԾ 17. Գործարար հարաբերության ընթացիկ պատշաճ ուսումնասիրությունը

բնութագրի և ռիսկայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունների հավաստիության, այդ տեղեկությունների հետ հաճախորդի գործունեության համադրելիության, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև հաճախորդի եկամուտների և ուսեցվածքի աղբյուրի իսկության հարցում հավաստիանալու նպատակով:

2. Հաշվետվությունը տրամադրող անձը պետք է իր սահմանած հաճախականությամբ թարմացնի հաճախորդի պատշաճ (այդ թվում՝ հավելյալ կամ պարզեցված) ուսումնասիրության շրջանակում հավաքագրված տեղեկությունները՝ դրա արդիականության ու վերաբերելիության հարցում հավաստիանալու նպատակով: Հաճախորդի նույնականացման և ինքնության ստուգման արդյունքում ծերք բերված տեղեկությունների թարմացման համար սահմանված հաճախականությունը պետք է լինի ոչ պակաս, քան տարին մեկ անգամ:

Հոդված 18. Հաճախորդի՝ ռիսկերի վրա հիմնված պատշաճ ուսումնասիրության ռանդանահատկություններով պայմանափորված միջոցառումները

1. Հաշվետվությունը տրամադրող անձը հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրությունը իրականացնելիս պետք է ներդնի ռիսկի կառավարման այնպիսի ընթացակարգեր, որոնք կրացահայտեն և կգնահատեն ինարավոր կամ առկա ռիսկերը և կապահովեն ռիսկերին համարժեք միջոցների ծերնարկումը:

2. Բարձր ռիսկի չափանիշի առկայության կամ սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի համաձայն հաճախորդի հավելյալ ուսումնասիրության իրականացման հանձնարարականի ստացման դեպքում հաշվետվությունը տրամադրող անձը պետք է իրականացնի հաճախորդի հավելյալ ուսումնասիրությունը: Հավելյալ ուսումնասիրությունը իրականացվում է նաև այն դեպքերում, երբ գործարքի կամ գործարար հարաբերության ընթացքում բացահայտվում կամ ի հայտ է գալիս բարձր ռիսկի չափանիշ: Բարձր ռիսկի չափանիշի առկայությունը գնահատելիս հաշվետվությունը տրամադրող անձը պետք է նաև հաշվի առնի կյանքի ապահովագրության կամ ներդրումային բնույթի այլ ապահովագրական պայմանագրի կամ վկայագրի՝ շահառուկին վերաբերող տվյալները:

2.1. Հաշվետվությունը տրամադրող անձը պետք է ողջամիտ քայլեր ծերնարկի հաճախորդի և նրա իրական շահառուկի, ինչպես նաև կյանքի ապահովագրության շահառուկի, իսկ սույն հոդվածի 4.1-ին մասի 3-րդ կետով նախատեսված դեպքում նաև նրա իրական շահառուկի՝ քաղաքական ազդեցությունը ունեցող անձ հանդիսանալու հանգամանքը պարզելու ուղղությամբ:

3. Հաշվետվությունը տրամադրող անձը պետք է սահմանի և կիրառի առանց առերես շիման գործարքներին կամ գործարար հարաբերություններին առնչվող ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգեր, ներառյալ՝ նույնականացման և ինքնության ստուգման համար, որոնք պետք է կիրառվեն հաճախորդի հետ գործարար հարաբերություն հաստատելիս և գործարար հարաբերության ընթացիկ պատշաճ ուսումնասիրությունը իրականացնելիս:

3.1. Հաշվետվությունը տրամադրող անձը պետք է սահմանի և կիրառի գործարար հարաբերություն հաստատելուց հետո հաճախորդի (այդ թվում՝ լիազորված անձի և իրական շահառուկի) ինքնության ստուգման դեպքերին առնչվող ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն, որը ներառում է առնվազն այն պայմանները (այդ թվում՝ կատարման ենթակա գործարքների սահմանափակ բնույթը, քանակը կամ արժեքը), որոնց առկայության դեպքում հաճախորդը կարող է հաստատված գործարար հարաբերության շրջանակներում գործարքներ կատարել մինչև ինքնության ստուգումը:

4. Եթե հաճախորդն օտարերկրյա իրավաբանական անձ է կամ օտարերկրյա ֆիզիկական անձ կամ տրաստ կամ այլ համանման իրավաբանական կազմափորում, ապա հաշվետվությունը տրամադրող անձը պարտավոր է պարզել և գրառել նաև այդ անձի կենսական շահերի կենտրոնը:

4.1. Հաշվետվությունը տրամադրող անձը պարտավոր է նույնականացնել կյանքի ապահովագրության կամ ներդրումային բնույթի այլ ապահովագրական պայմանագրի կամ վկայագրի շահառուկին վերջինիս ինքնությունը կամ բնորոշ հատկանիշները պարզելուց անմիջապես հետո, իսկ ինքնության ստուգումն իրականացնել ապահովագրական հատուցումը վճարելու պահին: Ընդ որում, հաշվետվությունը տրամադրող անձը սույն մասով նախատեսված պարտականությունը կատարում է՝

1) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ շահառուների համար՝ առնվազն ծերք բերելով տվյալ անձի անունը, ազգանունը կամ անվանումը.

2) որոշակի հատկանիշների կամ որոշակի իմբի դասվելու կամ որևէ այլ հիմքով շահառուների համար՝ առնվազն ծերք բերելով ապահովագրական հատուցումը վճարելու պահին շահառուներին նույնականացնելու համար բավարար տեղեկություններ.

3) բարձր ռիսկի չափանիշի առկայության դեպքում ողջամիտ քայլեր ծերնարկում նաև իրավաբանական անձ շահառուների իրական շահառուկին նույնականացնելու և նրա ինքնությունն ստուգելու նպատակով:

5. Հաշվետվությունը տրամադրող անձը կարող է ցածր ռիսկի չափանիշների առկայության դեպքում իրականացնել հաճախորդի պարզեցված ուսումնասիրություն: Պարզեցված ուսումնասիրությունը չի կարող իրականացվել փողերի լվացման կամ ահարեկչության ֆինանսավորման բարձր ռիսկի չափանիշի կամ գործարքի կամ գործարար հարաբերության

կասկածելիության դեպքում:

6. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պարտավոր է անհրաժեշտ պարբերականությամբ և դեպքերում հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրություն իրականացնել նաև առկա հաճախորդների նկատմամբ՝ այդ հաճախորդների հետ կապված ռիսկերի և դրանց եականության հիման վրա:

(18-րդ հոդվածը լրաց. 01.03.18 <Օ-139-Ն, փոփ., լրաց. 30.06.21 <Օ-296-Ն, 03.07.25
<Օ-261-Ն)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 19. Օտարերկրյա ֆինանսական հաստատությունների հետ թղթակցային կամ համանման այլ հարաբերություններ

1. Օտարերկրյա ֆինանսական հաստատությունների հետ թղթակցային կամ համանման այլ հարաբերությունների ընթացքում ֆինանսական հաստատությունը, ի լրումն հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության համար սույն օրենքով սահմանված պահանջների, պետք է՝

1) հավաքի բավարար տեղեկություններ, որպեսզի ամբողջությամբ պարզի թղթակից հաստատության գործունեության բնույթը և, հիմք ընդունելով իրապարակային ու այլ արժանահավատ տեղեկությունները, գնահատի թղթակից հաստատության գործարար համրավն ու դրա նկատմամբ իրականացվող վերահսկողության որակը, ներառյալ այն, թե արդյոք այդ ֆինանսական հաստատությունը ներգրավված է եղել կամ տվյալ պահին ներգրավված է փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման հետ կապված քրեական հետապնդման կամ որևէ այլ վարույթի մեջ.

2) գնահատի թղթակից հաստատության կողմից իրականացվող՝ փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ընթացակարգերը, հավաստիանալու համար, որ դրանք բավարար են և արդյունավետ.

3) թղթակցային և համանման այլ հարաբերություն հաստատելուց առաջ ստանա ավագ դեկավարության հավանությունը.

4) փաստաթղթավորի իր և թղթակից հաստատության փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի համապատասխան պարտականությունները.

5) հավաստիանա, որ թղթակից հաստատությունը՝

ա. տարանցիկ հաշիվների դեպքում իրականացրել է ֆինանսական հաստատության հաշիվներին ուղղակի հասանելիություն ունեցող հաճախորդների պատշաճ ուսումնասիրություն և հարցման դեպքում կարող է տրամադրել այդ հաճախորդների պատշաճ ուսումնասիրության վերաբերյալ անհրաժեշտ տեղեկությունները,

բ. թույլ չի տալիս կեղծ բաների կողմից իր հաշիվների օգտագործումը:

2. Ֆինանսական հաստատության արգելվում է թղթակցային կամ համանման այլ հարաբերություններ հաստատել կամ շարունակել կեղծ բաների հետ:

(19-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 30.06.21 <Օ-296-Ն, իսկ 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 20. Դրամական փոխանցումների հետ կապված պարտականություններ

1. Դրամական փոխանցումը ուղարկող ֆինանսական հաստատությունը պետք է ձեռք բերի, պահպանի և փոխանցման ուղեկցող վճարման հանձնարարականում ներառի հետևյալ տեղեկությունները՝

1) փոխանցում կատարողի և փոխանցում ստացողի անունը, ազգանունը կամ անվանումը.

2) փոխանցում կատարողի և փոխանցում ստացողի հաշիվների համարները, իսկ եթե գործարքը չի կատարվում փոխանցում կատարողի և փոխանցում ստացողի հաշվի օգտագործմամբ՝ փոխանցում ուղեկցող եզակի հյուս համարը.

3) նվազագույն աշխատավարձի չորսարյուրապատիկը գերազանցող դրամական փոխանցման պահանջի դեպքում նաև փոխանցում կատարողի անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները, կամ հասցեն, կամ ծննդյան ամսաթիվը և վայրը՝ Փիգիկական անձի համար, կամ անհատականացման համարը (պետական գրանցման, հաշվառման համարը և այլն), կամ գտնվելու վայրի հասցեն՝ իրավաբանական անձի համար:

2. Մեկից ավելի դրամական փոխանցումների իմբավորման դեպքում դրամական փոխանցումը ուղարկող ֆինանսական հաստատությունը կարող է յուրաքանչյուր առանձին փոխանցման մեջ նշել միայն փոխանցում կատարողի վերաբերյալ սույն հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված տեղեկությունները, եթե իմբավորված փոխանցումը պարունակում է սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված բոլոր տեղեկությունները:

3. Դրամական փոխանցման մեջ ներգրավված բոլոր միջնորդ ֆինանսական հաստատությունները պետք է ապահովեն, որ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված տեղեկությունների հաղորդումն իրականացվի փոխանցման հետ միասին: Այն դեպքում, եթե տեխնիկական պատճառներով ինարավոր չէ միջնորդ ֆինանսական հաստատության կողմից անդրսահմանային դրամական փոխանցման ուղեկցող՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված տեղեկությունների հաղորդումը համապատասխան ներպետական դրամական փոխանցման հետ միասին, միջնորդ ֆինանսական հաստատությունը պետք է սույն օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում պահպանի այդ տեղեկությունները:

4. Սույն հոդվածով նախատեսված պարտականությունները չեն կիրառվում՝

1) ֆինանսական հաստատությունների միջև իրենց անունից կատարվող փոխանցումների և փոխհաշվարկների նկատմամբ.

2) կրետիտային, դեբետային կամ կանխավճարային քարտերով իրականացվող գործարքների նկատմամբ, եթե գործարքի կատարման և ծևակերպման (հաշվառման) համար հիմք հանդիսացող բոլոր հաղորդագրություններում (ուղեկցող գրագրությունում) առկա է այդ քարտերի համարների վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Սույն կետով սահմանված բացառությունը վերաբերում է այն դեպքերին, երբ գործարքը կապված է ավտոմատ գանձման սարքերի միջոցով գումարների կանխիկացման, ապրանքների և ծառայությունների դիմաց վճարման հետ, և չի վերաբերում այն դեպքերին, երբ կրետիտային, դեբետային կամ կանխավճարային քարտերն օգտագործվում են վճարումների որևէ համակարգում դրամական փոխանցումներ կատարելու համար:

5. Դրամական փոխանցման մեջ ներգրավված միջնորդ ֆինանսական հաստատությունը և դրամական փոխանցումը ստացող ֆինանսական հաստատությունը պետք է սահմանեն ոհսկերի վրա հիմնված արդյունավետ քաղաքականություն և ընթացակարգեր՝ բացահայտելու և համարժեք միջոցներ (այդ թվում՝ գործարքի մերժում կամ կասեցում) ծեռնարկելու այն դրամական փոխանցումների նկատմամբ, որոնք չեն ներառում սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսվող տեղեկությունները: Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսվող դրամական փոխանցման դեպքում ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի դրամական փոխանցման մեջ ներգրավված ֆինանսական հաստատությունների հետ թղթակցային կամ համանման այլ հարաբերությունները դադարեցնելու հարցը:

6. Ֆինանսական հաստատությունը, որը միաժամանակ հանդես է գալիս որպես դրամական փոխանցում ուղարկող և դրամական փոխանցում ստացող ֆինանսական հաստատություն կամ վերահսկում է դրամական փոխանցում ուղարկող և դրամական փոխանցում ստացող ֆինանսական հաստատությունները՝

1) կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ լիազոր մարմնին հաշվետվություն տրամադրելու հարցը դիտարկելիս պարտավոր է հաշվի առնել փոխանցումը կատարողին և փոխանցումը ստացողին վերաբերող բոլոր տեղեկությունները.

2) անդրսահմանային դրամական փոխանցման դեպքում կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվությունը պարտավոր է, կիրառելի օրենսդրության պահանջներին համապատասխան, տրամադրել բոլոր այն երկրների իրավասումարմիններին, որոնց առնչությունը է կասկածելի դրամական փոխանցումը:

(20-րդ հոդվածը փոփ., լրաց. 30.06.21 ՀՕ-296-Ն, փոփ., խմբ., լրաց. 03.07.25 ՀՕ-261-Ն)
(03.07.25 ՀՕ-261-Ն օրենքը ունի եղափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված Կրիպտոակտիվի փոխանցումների հետ կապված 20.1. պարտականությունները

1. Կրիպտոակտիվի փոխանցում ուղարկող և ստացող ֆինանսական հաստատությունները պետք է ձեռք բերեն և պահպանեն հետևյալ տեղեկությունները.

1) փոխանցումը կատարողի և փոխանցում ստացողի անունը, ազգանունը կամ անվանումը.

2) ապակենտրոնացված գրանցամատյանի տեխնոլոգիայի օգտագործմամբ կրիպտոակտիվի փոխանցման դեպքում փոխանցումը կատարողի և փոխանցում ստացողի ապակենտրոնացված գրանցամատյանի հասցեները և կրիպտոակտիվի հաշվի համարները, եթե կրիպտոակտիվի հաշվի համարներն օգտագործվել են կրիպտոակտիվի փոխանցումը կատարելու համար.

3) առանց ապակենտրոնացված գրանցամատյանի տեխնոլոգիայի օգտագործման կրիպտոակտիվի փոխանցման դեպքում փոխանցումը կատարողի և փոխանցում ստացողի՝ կրիպտոակտիվի փոխանցման համար օգտագործված կրիպտոակտիվի հաշվի համարները.

4) կրիպտոակտիվի փոխանցում ուղարկող ֆինանսական հաստատության դեպքում փոխանցումը կատարողի, իսկ կրիպտոակտիվի փոխանցում ստացող ֆինանսական հաստատության դեպքում փոխանցում ստացողի անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները կամ հասցեն կամ ծննդյան ամսաթիվը և վայրը՝ ֆիզիկական անձի համար, անհատականացման համար (պետական գրանցման, հաշվառման համար և այլն) կամ գտնվելու վայրի հասցեն՝ իրավաբանական անձի համար:

2. Կրիպտոակտիվի փոխանցումների դեպքում կրիպտոակտիվի փոխանցում ուղարկող ֆինանսական հաստատությունը պետք է սույն հոդվածով նախատեսված տեղեկություններն անմիջապես և անվտանգ կերպով փոխանցի կրիպտոակտիվի փոխանցում ստացող ֆինանսական հաստատությանը: Տեղեկությունների փոխանցում իրականացվում է ուղղակի կամ անուղղակի եղանակով, և չի պահանջվում, որ դրանք ուղղակիորեն կցված լինեն կրիպտոակտիվի փոխանցմանը: Կրիպտոակտիվի մեկից ավելի փոխանցումների խմբավորման դեպքում կրիպտոակտիվի փոխանցում ուղարկող ֆինանսական հաստատությունը կարող է յուրաքանչյուր առանձին փոխանցման մեջ նշել միայն փոխանցում կատարողի վերաբերյալ սույն հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ և 3-րդ կետերով նախատեսված տեղեկությունները, եթե խմբավորված փոխանցումը պարունակում է սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված բոլոր տեղեկությունները:

3. Կրիպտոակտիվի փոխանցման մեջ ներգրավված բոլոր միջնորդ ֆինանսական հաստատությունները պետք է ապահովեն, որ սույն հոդվածով նախատեսված տեղեկությունների հաղորդումն իրականացվի անմիջապես և անվտանգ կերպով:

4. Սույն հոդվածով նախատեսված պարտականությունները չեն կիրառվում՝

1) Փինանսական հաստատությունների միջև իրենց անունից կատարվող փոխանցումների և փոխհաշվարկների նկատմամբ.

2) Կրեդիտային, դեբետային կամ կանխավճարային քարտերով իրականացվող գործարքների նկատմամբ, եթե գործարքի կատարման և ձևակերպման (հաշվառման) համար հիմք հանդիսացող բոլոր հաղորդագրություններում (ուղեկցող գրագրությունում) առկա է այդ քարտերի համարների վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Սույն կետով սահմանված բացառությունը վերաբերում է այն դեպքերին, երբ գործարքը կապված է ավտոմատ գանձման սարքերի միջոցով գումարների կանխիկացման, ապրանքների և ծառայությունների դիմաց վճարման հետ, և չի վերաբերում այն դեպքերին, երբ կրեդիտային, դեբետային կամ կանխավճարային քարտերն օգտագործվում են կրիպտոակտիվների փոխանցումներ կատարելու համար:

5. Կրիպտոակտիվի փոխանցման մեջ ներգրավված միջնորդ ֆինանսական հաստատությունը և կրիպտոակտիվի փոխանցումն ստացող ֆինանսական հաստատությունը պետք է սահմանեն ռիսկերի վրա հիմնված արդյունավետ քաղաքականությունը և ընթացակարգեր՝ բացահայտելու և համարժեք միջոցներ (այդ թվում գործարքի մերժում կամ կասեցում) ձեռնարկելու կրիպտոակտիվների այն փոխանցումների նկատմամբ, որոնք չեն ներառում սույն հոդվածով նախատեսված տեղեկությունները: Սույն հոդվածով նախատեսվող տեղեկությունները չեն ներառու կրիպտոակտիվի փոխանցման դեպքում ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի կրիպտոակտիվի փոխանցման մեջ ներգրավված ֆինանսական հաստատությունների հետ թղթակցային կամ համանման այլ հարաբերությունները դադարեցնելու հարցը:

(20.1-ին հոդվածը լրաց. 29.05.25 ՀՕ-180-Ն)

Հոդված 21. Հաշվետվություն տրամադրող անձի՝ արտասահմանյան երկրներում և տարածքներում գործող մասնաճյուղերին և ներկայացուցչություններին ներկայացվող պահանջները

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պարտավոր է պահովել արտասահմանյան երկրներում կամ տարածքներում, ներառյալ՝ չհամապատասխանող երկրներում կամ տարածքներում գտնվող իր դուստր կազմակերպությունների, մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների կողմից սույն օրենքի և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերը սահմանում են ավելի խիստ նորմեր, քան դուստր կազմակերպության, մասնաճյուղի կամ ներկայացուցչության գտնվելու երկրի կամ տարածքի օրենքներն ու իրավական այլ ակտերը: Եթե դուստր կազմակերպության, մասնաճյուղի կամ ներկայացուցչության գտնվելու երկրի կամ տարածքի օրենքներն ու իրավական այլ ակտերն արգելում են կամ հնարավորություն չեն տայիս կիրառելու սույն օրենքի և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի պահանջները, ապա դուստր կազմակերպությունը, մասնաճյուղը կամ ներկայացուցչությունը պետք է ձեռնարկի համարժեք միջոցառումներ փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման ռիսկերը զապելու ուղղությամբ, ինչպես նաև այդ մասին տեղեկացնի հաշվետվություն տրամադրող անձին, իսկ հաշվետվություն տրամադրող անձը՝ լիազոր մարմին:

(21-րդ հոդվածը լրաց. 30.06.21 ՀՕ-296-Ն)

Հոդված 22. Տեղեկությունների պահպանումը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է պահպանի սույն օրենքով պահանջվող, ներառյալ՝ հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերված տեղեկությունները (ներառյալ՝ փաստաթղթերը) անկախ նրանից, թե գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը շարունակվում է, թե դադարեցվել է, այդ թվում՝

1) հաճախորդի նույնականացման տվյալները, այդ թվում՝ հաշվեհամարի և հաշվի շարժի վերաբերյալ տվյալները, ինչպես նաև գործարար թղթակցության տվյալները.

2) ներպետական և միջազգային գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների վերաբերյալ բոլոր անհրաժեշտ տվյալները (ներառյալ՝ հաճախորդի (և գործարքի մյուս կողմից) անունը, հաշվառման հասցեն (առկայության դեպքում) և բնակության (գտնվելու) վայրը, գործարքի բնույթը, կատարման ժամկետը, գումարը և արժույթը, առկայության դեպքում նաև՝ հաշվի տեսակը և հաշվեհամարը), որոնք բավարար կլինեն տվյալ գործարքի կամ գործարար հարաբերության ամբողջական պատկերը վերականգնելու համար.

3) սույն օրենքի 7-րդ հոդվածով նախատեսված կասկածելի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների վերաբերյալ տեղեկությունները, ինչպես նաև կասկածելի չորակված գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների դիտարկման ընթացքի (կատարված վերլուծության) և արդյունքների վերաբերյալ տեղեկությունները.

4) (Կետն ուժը կորցրել է 03.07.25 ՀՕ-261-Ն)

5) սույն օրենքի 20-րդ հոդվածով նախատեսված տեղեկությունները.

6) սույն օրենքով սահմանված այլ տեղեկություններ:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տեղեկությունները (Ներառյալ՝ փաստաթղթերը) պետք է պահպանվեն գործարար հարաբերության ավարտից կամ գործարքի կատարումից հետո՝ առնվազն 5 տարի, իսկ օրենքով նախատեսված լինելու դեպքում՝ ավելի երկար ժամկետով:

3. Սույն օրենքով պահպանվող և հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից պահպանվող տեղեկությունները (Ներառյալ՝ փաստաթղթերը) պետք է բավարար լինեն լիազոր մարմնի կամ, օրենքով սահմանված դեպքերում, օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինների, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցների կողմից հարցվող հաճախորդների, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցների համար:

4. Սույն հոդվածով սահմանված տեղեկությունները (Ներառյալ՝ փաստաթղթերը) պետք է ժամանակին և օրենքով սահմանված կարգով հասանելի լինեն իրավասու վերահսկող և օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինների, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցների համար:

(22-րդ հոդվածը փոփ. 09.06.22 <Օ-179-Ն, 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

ԳԼՈՒԽ

ՀԱԾԿԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՂ ԱՆՁԻ ՆԵՐՔԻՆ ԻՐԱԿԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԸ ԵՎ ՆԵՐՔԻՆ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՐՄԻՆԸ, ԱՌԴԻՏԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

Հոդված 23. Հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին իրավական ակտերը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է ունենա և կիրառի փողերի լվացման և ահարենքության ֆինանսավորման, ինչպես նաև զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման ֆինանսավորման կանխարգելման ուղղված ներքին իրավական ակտեր (քաղաքականություն, հայեցակարգ, կարգ, կանոն, կանոնակարգ, ընթացակարգ, հրահանգ կամ այլ), որոնք հաշվի կառնեն հաշվետվություն տրամադրող տվյալ անձի գործունեության ծավալներն ու բնույթը, ինչպես նաև դրանց ընտրող ռիսկերը: Հաշվետվություն տրամադրող անձանց խումբը պետք է ունենա և կիրառի փողերի լվացման և ահարենքության ֆինանսավորման, ինչպես նաև զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման ֆինանսավորման կանխարգելման ուղղված, ամբողջ խմբի համար կիրառելի ներքին իրավական ակտեր: Սույն մասով նախատեսված ներքին իրավական ակտերը պետք է սահմանեն առնվազն՝

1) այն ընթացակարգերը, որոնք պետք է իրականացվեն հաճախորդի պատշաճ (այդ թվում՝ հավելյալ և պարզեցված) ուսումնասիրության և տեղեկությունների պահպանման նպատակով.

2) հաճախորդի պատշաճ (այդ թվում՝ հավելյալ և պարզեցված) ուսումնասիրության նպատակով պահանջվող փաստաթղթերի և այլ տեղեկությունների ցանկը.

3) սույն օրենքով, դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով և հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին իրավական ակտերով նախատեսված ընթացակարգերի և պահանջների պահպանման նկատմամբ ներքին առողջիկ իրականացման կարգն ու պայմանները՝ ներքին առողջիկ անցկացման՝ օրենքով սահմանված պահանջի դեպքում.

4) ներքին դիտարկումների մարմինի գործունեության ընթացակարգը.

5) գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների մասին տեղեկությունների հավաքագրման, գրանցման և պահպանման ընթացակարգերը.

6) գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելու ընթացակարգը.

7) կասկածելի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների իրականացման մերժման կամ դադարեցման, ահարենքության և զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման հետ կապված անձանց ցանկերի հետ գործարքի կամ գործարար հարաբերության տվյալների համադրման և գույքի սահեցման ընթացակարգերը.

8) լիազոր մարմնին հաշվետվություն տրամադրելու ընթացակարգը.

9) ներքին դիտարկումների մարմինի և այլ աշխատակիցների աշխատանքի ընդունման, ուսուցման և վերապատրաստման պահանջները՝ փողերի լվացման և ահարենքության ֆինանսավորման դեմ պայքարի օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված պարտականությունների (այդ թվում՝ հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության և կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվություն տրամադրելու մասով), ինչպես նաև հնարավոր և առկա ռիսկերի և տիպարանությունների վերաբերյալ.

10) ծառայությունների նոր տեսակների մատուցմամբ կամ դրանց մատուցման նոր եղանակների գործարկմամբ, նոր կամ զարգացող տեխնոլոգիաների կիրառմամբ, ինչպես նաև առանց առերես շիման գործարքներով կամ գործարար հարաբերություններով պայմանավորված հնարավոր և առկա ռիսկերի հակազդման (կառավարման) համապատասխան ընթացակարգերը.

11) ռիսկերի արդյունավետ կառավարման ընթացակարգերը՝ բարձր ռիսկի չափանիշների

առկայությունը, այդ թվում՝ այն հանգամանքը պարզելու համար, թե արդյոք հաճախորդը կամ իրական շահառուն հանդիսանում է քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձ.

12) առանց նախապես ինքնության ստորագրության իրականացնելու գործարար հարաբերություն հաստատելու կամ միանգամյա գործարք կատարելու դեպքում ռիսկերի արդյունավետ կառավարման ընթացակարգերը.

13) Ներքին դիտարկումների մարմնի և հաճախորդներին սպասարկող ստորաբաժանումների կամ աշխատակիցների միջև համագործակցության ընթացակարգերը.

14) օտարերերյա ֆինանսական հաստատությունների հետ թղթակցային կամ համանման այլ հարաբերությունների ընթացքում սույն օրենքով սահմանված պարտականությունների կատարման կարգը.

15) հաշվետվություն տրամադրող անձանց խմբի դեպքում՝ խմբի անդամների միջև տեղեկությունների փոխանակման ընթացակարգը, փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսվորման դեմ պայքարին առնչվող գործառությունների իրականացնող ստորաբաժանումների հետ հաճախորդների, հաշիվների կամ գործարքների վերաբերյալ տեղեկությունների, այդ թվում կասկածելի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների վերաբերյալ տեղեկությունների փոխանակման ընթացակարգերը, փոխանակված տեղեկությունների օգտագործման և գաղտնիության ապահովման երաշխիքները.

16) սույն օրենքով, լիազոր մարմնի իրավական ակտերով սահմանված այլ պահանջների կիրառությունն ապահովող ընթացակարգերը:

2. Հաշվետվություն տրամադրող անձը լիազոր մարմնում հաշվառվելուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, հաստատում և լիազոր մարմին է ներկայացնում սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ներքին իրավական ակտերը: Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ներքին իրավական ակտերում լրացնումներ կամ փոփոխություններ կատարելու դեպքում հաշվետվություն տրամադրող անձը դրանք հաստատման պահից մեկշաբաթյա ժամկետում տրամադրում է լիազոր մարմինին:

(23-րդ հոդվածը լրաց. 01.03.18 ՀՕ-139-Ն, 30.06.21 ՀՕ-296-Ն, լրաց., փոփ., խմբ. 03.07.25 ՀՕ-261-Ն)

(03.07.25 ՀՕ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 24. Հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին դիտարկումների մարմինը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը պարտավոր է ունենալ ներքին դիտարկումների մարմին:

2. Ներքին դիտարկումների մարմնի աշխատակիցները պետք է համապատասխանեն լիազոր մարմնի սահմանած մասնագիտական համապատասխանության չափանիշներին:

3. Ներքին դիտարկումների մարմինը վերջնական որոշում է կայացնում գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելու, կասեցնելու, իրականացնելու մերժելու կամ դադարեցնելու, ահաբեկչության կամ զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման հետ կապված անձանց գույքը սահեցնելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ապահովում է լիազոր մարմինին սույն օրենքով սահմանված հաշվետվությունների տրամադրումը, հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից սույն օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով սահմանված այլ գործառույթների կատարումը:

4. Ներքին դիտարկումների մարմինը պետք է ուղղակիորեն և անմիջապես հասանելի լինեն հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից ծեղզ բերվող ու պահպանվող՝ սույն օրենքով սահմանված տեղեկությունները (ներառյալ՝ փաստաթղթերը):

5. Ներքին դիտարկումների մարմինը պարբերաբար, բայց ոչ ուշ, քան կիսամյակը մեկ անգամ ուսումնասիրում է հաշվետվություն տրամադրող անձի կատարած գործարքների և հաստատած գործարար հարաբերությունների, կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների ու աշխատակիցների գործողությունների համապատասխանությունը սույն օրենքին և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերին: Ուսումնասիրության արդյունքների, ինչպես նաև լիազոր մարմնի կողմից առաջադրված այլ հարցերի վերաբերյալ ներքին դիտարկումների մարմինը հաշվետվություն է ներկայացնում լիազոր մարմնի սահմանած՝ հաշվետվություն տրամադրող անձի իրավասու մարմնին (բանկերում խորհրդին):

6. Ներքին դիտարկումների մարմինը սույն օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով սահմանված գործառույթներն իրականացնելիս անկախ է և պետք է ունենա հաշվետվություն տրամադրող անձի ավագ դեկավարության կարգավիճակ:

7. Ներքին դիտարկումների մարմինը պետք է իրավունք ունենա լիազոր մարմնի սահմանած՝ հաշվետվություն տրամադրող անձի իրավասու մարմնին (բանկերի դեպքում՝ խորհրդին) անմիջականորեն ներկայացնելու հաշվետվություն տրամադրող անձի՝ փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման ոլորտում ծագած խնդիրները, ինչպես նաև մասնակցելու այդ մարմնի կողմից փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման առնչվող հարցերի ընդունմանը:

(24-րդ հոդվածը լրաց. 01.03.18 ՀՕ-139-Ն, խմբ. 03.07.25 ՀՕ-261-Ն)

(03.07.25 ՀՕ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 25. Հաշվետվություն տրամադրող անձի կողմից առլիիտի իրականացումը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը լիազոր մարմնի սահմանած դեպքերում և հաճախականությամբ պետք է իրականացնի ներքին առողջություն օրենքով նախատեսված պարտականությունների և գործառույթների պատշաճ իրականացումը վերստուգելու համար:

2. Հաշվետվություն տրամադրող անձը լիազոր մարմնի սահմանած կարգով, լիազոր մարմնի պահանջով կամ իր նախաձեռնությամբ հրավիրում է արտաքին առողջություն վերստուգելու փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի օրենսդրության ներդրման և արդյունավետության մակարդակը:

ԳԼՈՒԽ 7

ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ԳՈՐԾԱՐՔԻ ԿԱՄ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՍԵՑՈՒԾ, ԳՈՐԾԱՐՔԻ ԿԱՄ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԵՐԺՈՒԾ ԿԱՄ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒԾ ԵՎ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ ԶԱՆԳՎԱԾԻՆ ՈՉՆՉԱՑՄԱՆ ՉԵՆՔԻ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԱՆՁՆՑ ԳՈՒՅՔԻ ՍԱՌԵՑՈՒԾ (Վերնագիրը լրաց. 01.03.18 <Օ-139-Ն>)

Հոդված 26. Կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության կասեցումը

1. Ֆինանսական հաստատությունը փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման կամ նախորդող հանցագործության կասկածի առկայության դեպքում իրավումը ունի մինչև 5 օրով, իսկ սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով սահմանված հանձնարարականի ստացման դեպքերում պարտավոր է 5 օրով կասեցնել գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը և այդ մասին անմիջապես սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով նախատեսված կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվություն տրամադրել լիազոր մարմնին:

2. Լիազոր մարմնին իրավասու է փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման կամ նախորդող հանցագործության կասկածի առկայության դեպքում գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը մինչև 15 օրով կասեցնելով՝ տրամադրված հաշվետվությունների, ֆինանսական հետախուզության օտարերկրյա մարմինների հարցումների, վերահսկող և օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինների, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցների ներկայացրած կամ այլ տեղեկությունների վերլուծությունների հիման վրա: Գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասեցնելու մասին լիազոր մարմնի որոշումը պետք է կատարվի անմիջապես՝ այն ֆինանսական հաստատության կողմից ստանալու պահից:

3. Այն դեպքում, եթե լիազոր մարմինը սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով կասեցված գործարքի կամ գործարար հարաբերության առնչությամբ ծանուցում է տրամադրում օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին, կասեցման ժամկետը համարվում է երկարաձգված ծանուցման տրամադրման պահից 15 օրով, որի մասին լիազոր մարմինը տեղեկացնում է ֆինանսական հաստատությանը: Կասեցման ժամկետը երկարաձգելու հիմնավոր անհրաժեշտության դեպքում օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինը, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցները 15 օրվա ընթացքում տեղեկացնում են լիազոր մարմնին: Կասեցման ժամկետը երկարաձգելու անհրաժեշտության մասին լիազոր մարմնին չտեղեկացնելու դեպքում կասեցումը վերանում է:

3.1. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կասեցման ժամկետը լիազոր մարմնի հիմնավոր կարծիքով երկարաձգելու անհրաժեշտության դեպքում լիազոր մարմինը որոշում է կայացնում կասեցման ժամկետը մինչև 30 օրով երկարաձգելու մասին: Սույն մասում նշված ժամկետում լիազոր մարմնի որոշումը ֆինանսական հաստատությանը չտրամադրվելու դեպքում կասեցման մասին որոշումը համարվում է ուժը կորցրած:

4. Ֆինանսական հաստատության կամ լիազոր մարմնի՝ գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասեցնելու մասին որոշումը, մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը կարող է ուժը կորցրած ճանաչել միայն լիազոր մարմինը՝ իր նախաձեռնությամբ կամ ֆինանսական հաստատության միջնորդությամբ, եթե առկա չէ գործարքի կամ գործարար հարաբերության կասեցման հետագա անհրաժեշտությունը:

(26-րդ հոդվածը փոփ., խմբ., լրաց. 30.06.21 <Օ-296-Ն, փոփ. 09.06.22 <Օ-179-Ն, փոփ., լրաց. 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 27. Գործարքի կատարման կամ գործարար հարաբերության հաստատման մերժումը կամ դադարեցումը

(Վերնագիրը խմբ. 30.06.21 <Օ-296-Ն>)

1. Այն դեպքում, եթե ինարավոր չէ իրականացնել սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ մասերով, 17-րդ հոդվածով կամ 18-րդ հոդվածի 2-րդ, 4-րդ և 4.1-ին մասերով նախատեսված պարտականություններից որևէ մեկը, կամ սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի համաձայն գործարքի կատարման կամ գործարար հարաբերության հաստատման մերժման հանձնարարականի ստացման դեպքերում հաշվետվություն

տրամադրող անձը պետք է մերժի գործարքի կատարումը կամ գործարար հարաբերության հաստատումը և դիտարկի դրա՝ սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն կասկածելի որակելու հարցը:

2. Այն դեպքում, եթե սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հիման վրա գործարար հարաբերություն հաստատելուց հետո հնարավոր չէ իրականացնել հաճախորդի (այդ թվում լիազորված անձի և իրական շահառուի) ինքնության ստուգում, ինչպես նաև այն դեպքում, եթե հնարավոր չէ իրականացնել սույն օրենքի 17-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները կամ սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի համաձայն գործարար հարաբերության դադարեցման համարականի ստացման դեպքերում հաշվետվություն տրամադրող անձը պետք է դադարեցնի գործարար հարաբերությունը և դիտարկի դրա՝ սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն կասկածելի որակելու հարցը:

3. Դրամական փոխանցում ուղարկող ֆինանսական հաստատությունը պետք է մերժի դրամական փոխանցման պահանջը, եթե հնարավոր չէ իրականացնել սույն օրենքի 20-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները, և դիտարկի դադարեցման սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն կասկածելի որակելու հարցը:

4. Կրիպտոակտիվի փոխանցում իրականացնող ֆինանսական հաստատությունը պետք է մերժի կրիպտոակտիվի փոխանցման ցանկացած պահանջը, եթե բացակայում են սույն օրենքի 20.1-ին հոդվածով սահմանված տեղեկությունները, և դիտարկի դրանք սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն կասկածելի որակելու հարցը:

(27-րդ հոդվածը իմք., փոփ. 30.06.21 <Օ-296-Ն, լրաց. 29.05.25 <Օ-180-Ն, փոփ., իմք. 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

**Հոդված 28. Ահաբեկչության կամ զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման հետ կապված անձանց գույքի սառեցումը
(Վերնագիրը լրաց. 01.03.18 <Օ-139-Ն)**

1. Յուրաքանչյուր անձ պարտավոր է անմիջապես սառեցնել ահաբեկչության կամ զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման հետ կապված անձանց գույքը՝ առանց նշված անձանց նախապես տեղեկացնելու: Սառեցման է ենթակա Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ լիազոր մարմին կողմից դրանց համաձայն հրապարակված ցանկերում ներառված անձանց՝ ամբողջությամբ կամ համատեղ, ուղղակի կամ անուղղակի պատկանող կամ նրանց կողմից ամբողջությամբ կամ համատեղ, ուղղակի կամ անուղղակի վերահսկվող գույքը, այդպիսի գույքից ստացված կամ ծևավորված եկամուտները, ինչպես նաև սույն մասով նախատեսված ցանկերում ներառված անձանց անունից հանդես եկող կամ նրանց ցուցումով գործող անձանց պատկանող գույքը: Սույն հոդվածի իմաստով պարտադիր չէ, որ սառեցման ենթակա գույքը կապված լինի ահաբեկչական կամ զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման գործողության, ծրագրի կամ սպառնալիքի հետ:

2. Յուրաքանչյուր անձի արգելվում է ուղղակի կամ անուղղակի, ամբողջությամբ կամ համատեղ հասանելի դարձնել գույքը, ֆինանսական կամ դրան առնչվող այլ ծառայություն ահաբեկչության կամ զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման հետ կապված անձանց, նրանց ուղղակի կամ անուղղակի պատկանող կամ նրանց կողմից ուղղակի կամ անուղղակի վերահսկվող անձանց, ինչպես նաև նրանց անունից կամ նրանց ցուցումով գործող անձանց:

3. Սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով նախատեսված պարտականությունների կատարման նպատակով հաշվետվություն տրամադրող անձինք պետք է ներդնեն և կիրառեն ահաբեկչության կամ զանգվածային ոչնչացման գենքի տարածման հետ կապված անձանց ցանկերի հետ գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ տվյալների համադրումն ապահովող արդյունավետ մեխանիզմներ:

4. Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով նախատեսված հիմքերի առկայության դեպքում լիազոր մարմինը սեփական նախաձեռնությամբ կամ ներպետական կամ օտարերկրյա իրավասու մարմինների խնդրանքով կազմում, վերանայում և լիազոր մարմին պաշտոնական կայքում հրապարակում է ահաբեկչության հետ կապված անձանց ներպետական ցանկեր, ինչպես նաև որոշում է Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ օտարերկրյա իրավասու մարմինների կողմից դրանց համաձայն հրապարակված ցանկերում անձի ներառելը կամ այդ ցանկերից հանելը առաջարկելու հիմքերի առկայության հարցը: Եթե առկա են Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ օտարերկրյա իրավասու մարմինների կողմից դրանց համաձայն հրապարակված ցանկերում անձի ներառելը կամ այդ ցանկերից հանելը առաջարկու դիմում է Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի բնագավառում լիազորված մարմին:

5. Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ լիազոր մարմին կողմից դրանց համաձայն հրապարակված ցանկերում անձանց ներառելու կամ այդ ցանկերից անձանց հանելու հնարավոր հիմքերի առկայության դեպքում այդ հիմքերին տիրապետող ներպետական և օտարերկրյա իրավասու մարմինները, ինչպես նաև հաշվետվություն տրամադրող անձինք համապատասխան տեղեկությունները, այդ թվում օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող տեղեկությունները, ներկայացնում են լիազոր

մարմին:

6. Սառեցումը վերացվում է լիազոր մարմին որոշմամբ՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ դրանց համաձայն հրապարակված ցանկերից անձին հանելու, ինչպես նաև գույքը սխալմամբ սառեցվելու դեպքերում:

7. Միավորված ազգերի կազմակերպության Անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ դրանց համաձայն հրապարակված ցանկերում ներառված ցանկացած անձ կարող է լիազոր մարմին սահմանած կարգով դիմել իրեն ցանկերից հանելու կամ սառեցված գույքի հաշվին ծախսերի դիմաց վճարումներ կատարելը թույլատրելու խնդրանքով:

8. Հաշվետվություն տրամադրող անձը սույն հոդվածի հիման վրա սառեցում կիրառելու դեպքում գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը անմիջապես որակում է կասկածելի և տրամադրում է սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով նախատեսված կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվություն:

9. Սույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված հաշվետվությունն ստանալուց հետո՝ 5 օրվա ընթացքում, լիազոր մարմինը սույն օրենքի 13-րդ հոդվածով սահմանված կարգով օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին տրամադրում է ծանուցում, բացառությամբ լիազոր մարմին կողմից սառեցումը վերացնելու մասին որոշման կայացման դեպքերի:

10. Սույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված հաշվետվությունն ստանալուց հետո՝ 5 օրվա ընթացքում, լիազոր մարմինը սույն օրենքի 13-րդ հոդվածով սահմանված կարգով օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին տրամադրում է ծանուցում, բացառությամբ լիազոր մարմին կողմից սառեցումը վերացնելու մասին որոշման կայացման դեպքերի:

(28-րդ հոդվածը լրաց., իսր., փոփ. 01.03.18 <Օ-139-Ն, լրաց. 30.06.21 <Օ-296-Ն, փոփ. 09.06.22 <Օ-179-Ն, իսր. 03.07.25 <Օ-261-Ն)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

ԳԼՈՒԽ 8

**ՕՐԵՆՔԻ ԵՎ ԴՐԱ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ ԸՆԴՈՒԿԱԾ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՊԱՀԱՆՁԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ
ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՎԵՐԱՀԱԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԱՅՆ ՊԱՀԱՆՁԵՐԻ ԶԿԱՏԱՐՄԱՆ ԿԱՄ ՈՉ ՊԱՏճԱ
ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԻՐԱՌԿՈՂ ՊԱՏԱԽԻՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ**

**Հոդված 29. Հաշվետվություն տրամադրող անձանց, ոչ առևտրային
կազմակերպությունների, տրաստի կառավարչի և այլ համանման
իրավաբանական կազմավորման կառավարման գործառույթներ
իրականացնող անձի նկատմամբ վերահսկողությունը
(վերնագիրը իսր. 03.07.25 <Օ-261-Ն)**

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից սույն օրենքի և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում են համապատասխան վերահսկող մարմինները: Հաշվետվությունն տրամադրող որևէ տեսակի անձի նկատմամբ վերահսկող մարմին առկա չյինելու կամ վերահսկող մարմինի փողերի լվացման և ահարեկության ֆիլմասավորման դեմ պայքարի ոլորտում վերապահված գործառույթների իրականացման իրավական կարգավորման բացակայության դեպքում այդ հաշվետվությունը տրամադրող անձի նկատմամբ վերահսկողություն կարող է իրականացնել լիազոր մարմինը՝ սույն օրենքով և «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5.1-ին գիրով սահմանված կարգով:

1.1. Տրաստի կառավարչի կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման կառավարման գործառույթների իրականացնող անձի կողմից սույն օրենքով նախատեսված պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնում է համապատասխան վերահսկողական իրավասություններ ունեցող մարմինը, իսկ այդպիսի մարմին առկա չյինելու դեպքում վերահսկողություն կարող է իրականացնել լիազոր մարմինը՝ սույն օրենքով և «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5.1-ին գիրով սահմանված կարգով:

2. Օրենքով սահմանված կարգով, ինչպես նաև լիազոր մարմինի առաջարկի հիման վրա վերահսկող մարմիններն իրականացնում են հաշվետվությունն տրամադրող անձանց մոտ ստուգումներ՝ փողերի լվացման կամ ահարեկության ֆիլմասավորման կանխարգելման պահանջների կատարումն ուսումնասիրելու և ռիսկերը գնահատելու նպատակով:

3. Ոչ առևտրային կազմակերպություններին վերահսկելու իրավասությունը ունեցող մարմինները պետք է լիազոր մարմինի դիմումով միջոցներ ծերնարկեն ոչ առևտրային կազմակերպություններին փողերի լվացման կամ ահարեկության ֆիլմասավորման մեջ ներգրավելը կամ օգտագործելը կանխարգելելու համար: Ոչ առևտրային կազմակերպությունները պարտավոր են սույն օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում պահպանել՝

1) ներպետական և միջազգային գործարքների վերաբերյալ տեղեկությունները (Ներառյալ՝ փաստաթղթերը) այնպիսի մանրամասնությամբ, որը հնարավորություն կտա հավաստիանալու, թե արդյոք դրանց առարկա գույքը ծախսվել է կազմակերպության նպատակներին համապատասխան:

2) կառավարման մարմինների անդամների նույնականացման տվյալները՝ սույն օրենքի 16-րդ հոդվածին համապատասխան։

3) հիմնադիր փաստաթղթերը և կառավարման մարմինների որոշումները։

4) ֆինանսատնտեսական գործունեության վերաբերյալ փաստաթղթերը։

3.1. Տրաստի կառավարիչը կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձը, որը բնակվում է Հայաստանի Հանրապետությունում կամ կառավարում է Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող գույք, պարտավոր է սույն օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում պահպանել՝

1) տրաստի կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման իրական շահառումներին նույնականացնող տեղեկությունները։

2) այն դեպքում, եթե տրաստի կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման կողմերը իրավաբանական անձիք կամ իրավաբանական կազմավորումներ են՝ դրանց վերաբերյալ սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով և 5-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված տեղեկությունները։

3) տրաստի կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման անունից հանդես եկող կամ դրան ծառայություններ մատուցող անձանց նույնականացնող տեղեկություններ։

4. Լիազոր մարմինը, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում նաև օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինները, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցները կարող են ոչ առևտրային կազմակերպություններից, տրաստի կառավարիչ հանդիսացող կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձանցից կամ դրանց գործունեության նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմիններից պահանջել սույն հոդվածով նախատեսված կամ փողերի լվացման կամ ահարեւկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի նպատակներից բխող այլ արդիական և հավաստի տեղեկություններ (Ներայական փաստաթղթեր):

(29-րդ հոդվածը փոփ. 09.06.22 ՀՕ-179-Ն, խմբ., փոփ., լրաց. 03.07.25 ՀՕ-261-Ն)

(03.07.25 ՀՕ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 30. Օրենքի կամ դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի պահանջների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար պատասխանատվությունը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձը կամ նրա աշխատակիցները (դեկավարները) չեն կարող ենթարկվել գույքային պատասխանատվության սույն օրենքով նախատեսված իրենց պարտականությունների պատշաճ կատարման համար, ինչպես նաև քրեական, վարչական կամ այլ պատասխանատվության սույն օրենքի 6-րդ հոդվածով նախատեսված իրենց պարտականությունների պատշաճ կատարման համար։ Լիազոր մարմինը կամ նրա աշխատակիցները չեն կարող ենթարկվել քրեական, վարչական կամ այլ պատասխանատվության սույն օրենքով նախատեսված իրենց պարտականությունների պատշաճ կատարման համար։

2. Ֆինանսական հաստատությունների կողմից սույն օրենքի կամ դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը առաջացնում է իրենց գործունեությունը կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված պատասխանատվության միջոցներ՝ այդ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով։

3. Այն ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ, որոնց գործունեությունը կարգավորող օրենսդրությամբ սույն օրենքի կամ դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի պահանջների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար պատասխանատվության միջոցները սահմանված չեն, կիրառվում են սույն հոդվածի 4-րդ և 4.1-ին մասերով իրավաբանական անձ հանդիսացող ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անձանց համար նախատեսված պատասխանատվության միջոցները։

4. Իրավաբանական անձ հանդիսացող ոչ ֆինանսական հաստատությունների, ինչպես նաև վարկային բյուրոների կողմից սույն օրենքով կամ դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, բացառությամբ սույն հոդվածի 4.1-ին մասով նախատեսված դեպքերի, յուրաքանչյուր խախտման համար՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգիարյուրապատիկից մինչև հինգիազարապատիկի չափով։

4.1. Իրավաբանական անձ հանդիսացող ոչ ֆինանսական հաստատությունների և անձանց, ինչպես նաև վարկային բյուրոների կողմից սույն օրենքի 28-րդ հոդվածով նախատեսված պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը յուրաքանչյուր խախտման համար՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկից մինչև տասհազարապատիկի չափով։

4.2. Ոչ առևտրային կազմակերպությունների, ինչպես նաև տրաստի իրավաբանական անձ հանդիսացող կառավարչի կամ այլ համանման իրավաբանական կազմավորման կառավարման գործառույթներ իրականացնող իրավաբանական անձի կողմից սույն օրենքով նախատեսված պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն

աշխատավարձի հինգիարյուրապատիկի չափով:

4.3. Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում նշանակված նախազգուշացմամբ կարող են տրվել նաև խախտումները վերացնելու, շտկելու կամ հետազայում բացառելու հանձնարարականներ՝ սահմանելով խախտումները վերացնելու կամ շտկելու հանձնարարականների կատարման ժամկետների կամ միջոցառումներ:

5. Ֆիզիկական անձ հանդիսացող ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անձանց կողմից սույն օրենքի կամ դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելն առաջացնում է Վարչական իրավահախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով սահմանված պատասխանատվություն:

6. Վերահսկող մարմին կողմից լիցենզավորվող (նշանակվող, որակավորվող կամ այլ կերագործունեության թույլտվություն ստացող) ոչ ֆինանսական հաստատության կամ անձի կատարած իրավահախտումների վերաբերյալ գործերը քննում է համապատասխան վերահսկող մարմինը՝ օրենքով սահմանված կարգով:

7. Հաշվետվություն տրամադրող որևէ տեսակի անձի նկատմամբ վերահսկող մարմին առկա չլինելու կամ վերահսկող մարմինի փողերի լվացման և ահարեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում վերապահված գործառությունների իրականացման իրավական կարգավորման բացակայության դեպքում հաշվետվություն տրամադրող այդ անձի, ինչպես նաև հաշվետվություն տրամադրող անձ չհանդիսացող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձի կատարած իրավահախտումների վերաբերյալ գործերը քննում է լիազոր մարմինը՝ օրենքով սահմանված կարգով:

8. Լիազոր մարմինի աշխատակիցների կողմից սույն օրենքի կամ դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի համաձայն՝ լիազոր մարմին մոտ առկա և օրենքով սահմանված գաղտնիք կազմող տեղեկությունների ապօրինի իրապարակումը, ինչպես նաև առևտրային և ծառայողական գաղտնիք կազմող տեղեկությունների ապօրինի իրապարակումն առաջացնում են օրենքով սահմանված պատասխանատվություն:

9. Պետական մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից սույն օրենքի կամ լիազոր մարմինի իրավական ակտերի պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելն առաջացնում է Վարչական իրավահախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պատասխանատվություն:

(30-րդ հոդվածը փոփ., խմբ., լրաց. 03.07.25 <Օ-261-Ն>

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 31. Փողերի լվացման կամ ահարեկչության ֆինանսավորման մեջ ներգրավվածության համար իրավաբանական անձանց նկատմամբ կիրառվող պատասխանատվությունը

(հոդվածն ուժը կորցրել է 09.06.22 <Օ-179-Ն>

(09.06.22 <Օ-179-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթ)

Գ Լ ՈՒ Խ 9

ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 32. Անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական իրապարակման օրվան հաջորդող իննսուններորդ օրը:

2. (մասն ուժը կորցրել է 03.07.25 <Օ-261-Ն>)

(32-րդ հոդվածը փոփ. 03.07.25 <Օ-261-Ն>)

(03.07.25 <Օ-261-Ն օրենքը ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

**Հայաստանի Հանրապետության
Նախագահ**

Ա. Սարգսյան

2008 թ. հունիսի 21
Երևան
<Օ-80-Ն

Փոփոխման պատմություն

Փոփոխող ակտ

[03.07.2025, <Օ-261-Ն](#)

[29.05.2025, <Օ-180-Ն](#)

Համապատասխան ինկորպորացիան

08.08.2025, <Օ-80-Ն

[04.07.2025, <Օ-80-Ն](#)

[22.01.2025, <0-26-Ն](#)

[12.06.2024, <0-264-Ն](#)

[25.10.2023, <0-333-Ն](#)

[03.06.2021, <0-253-Ն](#)

[09.06.2022, <0-179-Ն](#)

[30.06.2021, <0-296-Ն](#)

[25.03.2020, <0-187-Ն](#)

[21.01.2020, <0-51-Ն](#)

[24.10.2018, <0-401-Ն](#)

[17.01.2018, <0-55-Ն](#)

[01.03.2018, <0-139-Ն](#)

[21.06.2014, <0-113-Ն](#)

[19.03.2012, <0-83-Ն](#)

[22.12.2010, <0-284-Ն](#)

[27.02.2025, <0-80-Ն](#)

[27.11.2023, <0-80-Ն](#)

[01.01.2023, <0-80-Ն](#)

[01.07.2022, <0-80-Ն](#)

[26.07.2021, <0-80-Ն](#)

[15.04.2020, <0-80-Ն](#)

[22.02.2020, <0-80-Ն](#)

[17.11.2018, <0-80-Ն](#)

[09.04.2018, <0-80-Ն](#)

[31.03.2018, <0-80-Ն](#)

[09.08.2014, <0-80-Ն](#)

[28.04.2012, <0-80-Ն](#)

[09.01.2011, <0-80-Ն](#)

Փոփոխված ակտ

Փոփոխող ակտ

Համապատասխան ինկորպորացիան